

"בעוונותינו הרבים אנו סומכים על דברי הכומר יותר מעל דברי רז"ל, אם אב"י ורבא פוסקים ומחליטים על פלוני שאיננו יהודי אין אנו סומכין על זה ועדיין הוא אצלנו בחזקת יהודי, אבל אם הכומר יעיד בחתימתו על אותו האיש שיצא מכלל יהודי אז גם אנחנו מכירין אותו לנוכרי. אבל באמת צריך לידע בבירור שאין אדם יהודי בלתי אם התורה תכירוהו ליהודי ואלו שהתורה גמרה דינם שאינם יהודים לא תועיל להם שום תחבולה בעולם להיות יהודים. (זולתי אם יחזרו בתשובה אשר זה מועיל אפילו אם כפר בעיקר כל ימיו) והרי הם איברים מתים באומתנו המרקיבים את כל הגוף. ואם הם קוראין את עצמם יהודים הלא דעתם זו ככל דיעותיהן היא נגד דעת התורה, כי היא בנויה על יסוד הזיוף שאפשר להיות יהודי בלא תורה ומצוותיה והדעה הזאת היא עקירת התורה כולה" (קונטרס "עקבתא דמשיחא" למרן הגאון רבי אלחנן וסרמן הי"ד בשם רבו מרן ה"תפץ חיים").

"...ואפילו לפי מה שכתבנו לעיל דמפשטות דברי הש"ע ביו"ד סוף סימן רס"ח משמע דאפילו בנר שנתגייר בשביל דבר אחד וחזר אח"כ לסורו יש לו דין מומר ישראל, היינו רק באלו שנתגיירו מחמת עילה ועכ"פ קבלו הגירות בשלימות, מה שא"כ אלו אשר אזלו רק בתר שמה לקרוא בשם ישראל לחוד כדי להשיג תאותו ומעולם לא קיבל את הדת בשלימות וכל שכן אם אינו משמר שבת קדש כראוי, וכל תכליתם היה רק לפנים כנודע, א"כ הוי כגוי גמור לכל הדברים לכו"ע ולא דמי להא דבשו"ע...ומעתה תראה איך גדול גם המכשלה בדור הזה אשר נעשה הגירות רשות, ועי"כ באים גרים רבים לגירות של הפריצים האפיקורסים הצדוקים החדשים הללו, והם ששים ושמחים לקבל גרים גוים כיוצא בהם להרחיב גבול הרשעה לשאת ולספחת ר"ל...". (ספר "בית יוסף חדש" להגאון רבי עקיבא יוסף שלזינגר זצוק"ל בעל "לב העברי" תלמיד מרן ה"כתב סופר", הלכות פסולי גירות צדוקי.).

בס"ד

יואל אלחנן

גיור ללא יהדות

עובדות בענין הגיורים הצבאיים באמצעות
קורסי "נתיב"

מהדורה ראשונה-ניסן התשע"א

מהדורה שניה-סיון תשע"ב

מהדורה שלישית-סיון תשע"ה

יוצא לאור בס"ד ע"י:

052-7687487 • ת.ד. 45 פתח תקוה 49100

www.yoel-ab.com • yoel@yoel-ab.com

(ניתן לסייע לפעילותנו באמצעות PayPal מס' החשבון הוא כתובת המייל הנ"ל)

פתח דבר

בשבוע שעבר (ה"פתח דבר" נכתב באדר א' התשע"א) מלאו תשעים שנים לתענית הציבור שגזרו גדולי הדור בארה"ק ביג' אדר א' בשנת התרפ"א לרגל הגזירה הנוראה של הקמת "הרבנות הראשית לארץ ישראל" (ראה תמונה בעמוד הבא מתוך הספר "מרא דארעא ישראל"). אז, רבים התקשו לרדת לעומק דעתם ולהבין מדוע ההתנגדות להקמת מוסד רבני הכפוף בכל עניניו לאפוטרופוסות של מומרים וכופרים בכל התורה כולה מגיעה עד כדי גזירת תענית ציבור ורבים קיוו כי אכן כוונת ראשי הציונות רק לשפר את מעמדם של הרבנים ולא להשתלט על היהדות החרדית כדי למוטטה עד היסוד בדרכם ליצור עם ישראל חדש המנוער לגמרי מקשר לבורא עולם ולתורתו. רבים חשבו לתומם כי "ירושת הבת" ובעיות של כשרות המזון ושמירת השבת במרחב הציבורי תהיינה הבעיות הגדולות ביותר עמהן תצטרך הרה"ר להתמודד וכי לאורך כל הדרך היא תפגוש סובלנות, התחשבות וסיוע מצד אפוטרופסיה. את מבטם הבהיר של גדולי הדור הרואה את הנולד למרחקים של עשרות שנים לא היה קל לראות. אף אחד לא חלם כי הרה"ר תהפוך לעבד נרצע של אפוטרופסיה החילונים עד כדי הפיכת גויים גמורים ליהודים כשרים בתכלית הראויים לבוא בקהל בניגוד להלכות פשוטות ויסודיות המקובלות על פוסקי ישראל לדורותיהם ללא יוצא מן הכלל.

יום תפלה וצום

זים י"ג אדר ראשון זמן קהלה לכל היא להקדל ולעמוד על נפשם בתפלה וצום לקיום התורה והדת.

פפעם רבותינו הגאונים הגדולים הזקנים שליטינו והרבנים הגאונים הצדיקים שליטינו.

באספת רבנים גדולי תורה במעתיק ת"י ביום ה' אדר.

שקעות סמיכות ומסילות במה אלעזר זים זים סמיכות ודעות ודרכות המורשת על אדני בני ישראל אשר בגולה היו. ופה בירושלים עיר קדשנו מרכז התורה והקדושה שמענו נוראות עיד הבאת חיי "שנים (רעמארים) בתוך גופי משפטי התורה והדינים" ולפרוץ פרצות בהמת דת ישראל תקנות ומסדות במה וימים ישראל בארץ ישראל זיכה דעות רחן לשכור את תודת הקדשה הכוזב והמסודה לכל פרטי ולזמן עלי לפני כל מיסוד יד בודות משה ומשפטי. ובזוהר סאנסים בני סאנסים ודוקים כי לא חשד קבה העבד רגו בלא רגו זיכים וכו' לחשוש אלי המרפכת הודוה בפרטו רבו של עם ישראל בין אלו שגפו סדך תורה הא-תו הסבת לכל ההלכות אשר סגנו את חרות בת"ל חבת קדשה מסולת אשוח עליו החרים לדבר ה' וחורו. שאין סתו אלא בפת להגדיל ולצוק אל אבני שבסטים שדחם על חורו עכו חורו וכן עליו כפי הקסם עליו. עכ נדעו אוכר בבת חוקם וקבעו את זים שלשה עשר חודש אדר

ליום תפלה וצום כללי

כזו יוכל עליו את החשיבה כהלה פתוח של זים אר"י וזישי סה פתחים סלודושת וזח אדני כהמת לעינים כזום חזא בעק אל ה' כחוקה אלי העשת לעו השלקם ויבטל מעליו ומכל חורוה הקדשה כל בודות קשתה תקנות וישב לב תשועתם לעבודתו ויזנו להחסיס כפי שרים ויעשים להפך ריבנם עליו לשבת.

כשם האספה

יוסף היים זאנגענפעלד

סדר היום

ארם כסום (מילות להקנות אסרת)
אנש אבתי 1 להחיות.
4מן ריבן 1 לבי כירוש.
ה' ה' (אוסף)
זכר דודיך עי נגדוה אבתי מלכו.
סמיכות חודוה ה' השבוע.

אדרי חודת חשיי אבחר סמיות אלו :

המקנות שער לפני כל אסדות י"ג חודת.

אחרי חזנה דחם שעה סמיות וקבוע כל חסול לפני סודל הסרכי לומר תהיזים וישפוך שיה חודוהים ובכובדים שיהה עשה כהענין קדשו ואל חודת יקבר השלוח כרזון וישלח לעו סמיה צדקת כבא.

יֵאמֶר בְּרוּרוֹת וּבִאֹפֶן מוּחֻלָּט וְחַד מִשְׁמַעִי - חוֹבֵרֶת זֹו לֹא בָאָה לְעִסּוֹק בְּמַחְלוּקַת הַהִלְכָּתִית סָבִיב נוֹשֵׂא הַגִּיּוּרִים הַפִּיקְטִיבִיִּים הַמִּתְבַּצְעִים בְּצֵה"ל וְלֹא מֵהִסִּיבָה שְׂכוּתֵב הַשּׁוּרוֹת אִינוּ מִבְּעִלֵי הַהוּרָאָה וְאִף רַחוּק מְאֹד מִמְדְּרַגַּת תְּלִמִיד הַרְאוּי לַהוּרָאָה אֲשֶׁר יִפֶּה לוֹ הַשְּׁתִּיקָה בְּכֹל הַנוֹגַע לְמַחְלוּקוֹת הַלְכָּתִיּוֹת בְּכֹלל וְעַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה כְּשֶׁמְדוּבָר בְּמַחְלוּקוֹת בֵּין גְּדוּלֵי וְזִקְנֵי הַדּוֹר אֲלֵא מִפְּנֵי שֶׁאֵין כֹּאן כֹּלל מַחְלוּקַת הַלְכָּתִית.

הַמַּחְלוּקַת שְׁנוּצְרָה בְּעֵנִין זֶה אֵינָה פְּרִי שֶׁל הַבְּנָה שׁוֹנָה בְּדַבְרֵי הַפּוֹסְקִים אוֹ מַחְלוּקַת בְּעֵנִינִים שֶׁל שִׁיקוּל הַדְּעַת אֲלֵא מַחְלוּקַת לְגַבֵּי הַמְצִיאוֹת בְּשֵׁטַח וְאֵם יֵשׁ הַמְנַסִּים לְתֹאֵר אֶת הַמַּחְלוּקַת כְּהִלְכָּתִית הִרִי זֶה מִשְׁלֵשׁ סִיבוֹת אִפְשָׁרִיּוֹת א. חֶסְרוֹן יִדְעָה מוּחֻלָּטָת בְּאֲשֶׁר לְעוֹבְדוֹת הַמְצִיאוֹתִיּוֹת הַקְּשׁוּרוֹת לְנוֹשֵׂא הַנִּידוּן. ב. בּוּרוֹת מוּחֻלָּטָת בְּאֲשֶׁר לְהִלְכוֹת הַבְּסִיסִיּוֹת הַנוֹגַעוֹת לְנוֹשֵׂא הַנִּידוּן. ג. רִצּוֹן מְכוּוֹן לְטִשְׁטֵשׁ אֶת הַעוֹבְדוֹת וְלִסְלַף לְגַמְרֵי כְּדֵי שִׁתְּאִימוּ לְהִלְכוֹת

הַבְּסִיסִיּוֹת עַל מְנַת לְהַמְשִׁיךְ וּלְקִיִּים אֶת בְּרִית הַ"קוּאֲלִיצִיָּה" וְלִשְׁמוֹר עַל שְׁרוּתֵיהֶם וְכְבוֹדֵם הַמְדוּמָה גַּם עַל חֶשְׁבוֹן הַבְּרִית עִם בּוּרָא עוֹלָם וְהַכְּשֵׁלֶת אַחֲב"י בְּטַמִּיעָה וְהַתְּבוּלָלוֹת שְׁבַעֲקָבוֹת שׁוֹתְפוֹתֵם הַנִּפְשָׁעַת לְהַחְדָּרְתֵם שֶׁל גּוֹיִים גְּמוּרִים לְכֹלל יִשְׂרָאֵל בְּמַסּוּהָ שֶׁל "גִּירֵי צַדִּיק".

מְכוּיִן שְׁתוּה"ק מְצוּוּהָ אוֹתָנוּ לְדוֹן לְכַף זְכוּת, נְתִיחֶס לְכֹל הַנוֹגַעִים בְּנוֹשֵׂא [וְשֵׁאִינֵם מִתּוֹךְ צֵה"ל עֲצָמוּ אוֹ מִיּוֹזְמֵי הַגִּיּוּר אֲשֶׁר לְגַבִּיהֶם לֹא שִׁיךְ כֹּלל לִימוּד זְכוּת בְּעֵנִין זֶה כְּמוֹ שִׁתְּבֹאֵר לְהִלְזָן] אֲשֶׁר נִתְּנוּ תוֹקֶף הַלְכָּתִי לְגִיּוּרִים הַפִּיקְטִיבִיִּים הַמִּתְבַּצְעִים ע"י צֵה"ל כְּמִי שֶׁלֹא יִדְעוּ כֹּלל אֶת הַעוֹבְדוֹת הַמְצִיאוֹתִיּוֹת הַקְּשׁוּרוֹת לְנוֹשֵׂא הַנִּידוּן (אֵם כִּי חֵלֵק מֵהַחּוֹמֵר שִׁיּוּצָג לְהִלְזָן

יכול להקשות על כך ולהצביע על זיקה (לפחות של חלק מהמעורבים בפרשה) לסיבות האחרות הנ"ל ונציג בפניהם את העובדות לאשורן*.

הבהרה נוספת נצרכת ומחוייבת לפני שניגש להצגת העובדות ונקדים לה מעשה שהיה, ולעיר וינה הגיע רב אחד מקלויזנבורג ודרש בפני הציבור. וכשהעבירו להגאון הגדול רשכבה"ג רבי מאיר אריק זצוק"ל שישב באותה העת בוינה את הדברים שדרש אותו רב אמר שצריך לקרוע קריעה על דבריו. והדברים היו עד כדי כך, שהגיעה אל המהר"ם אריק משלחת של שני רבנים שהם בעצמם היו נגועים בדעות שהשמיע אותו רב בדרישה שצריכין לעשות מחאה כנגדו וכשהלכו שאל תלמידו של המהר"ם אריק מדוע לא הצטרף עמהם לעשות מחאה? השיב הגאון ואמר: "חוששני שאם נעשה מחאה, גם הם ידברו בפני הקהל, ואצטרך לעשות מחאה גם על דבריהם". (עדות תלמידו של המהר"ם אריק רבי אברהם יעקב טייטלבוים, ספר "קול יעקב", עמ' פו', ניו יורק, תשנ"ו)

א. באשר לקביעה הנ"ל כי לא מדובר כאן כלל במחלוקת הלכתית יש לציין כי גם גורמים רשמיים ברה"ר קבעו כך במפורש בתוכם הר' בצלאל ז'ולטי מבכירי דייני בית הדין הרבני הגדול של הרה"ר וראש אבות בתי הדין הרבניים שהתבטא בענין זה ב"כינסו הארצי ה"ג לתורה שבע"פ" שהתקיים בשנת התש"ל וז"ל: "בעיית הגירות בימינו, אינה בעיה הלכתית; דיני גירות הם הלכות קבועות וברורות, ואין בעיות מסובכות בהלכה בקבלת גרים, וממילא אין מקום לומר שישנם רבנים הנוהגים כבית שמאי ומחמירים בהלכות גירות וישנם רבנים הנוהגים כבית הלל, ומקילים בהלכות גירות. הבעיה העיקרית בקבלת גרים במיוחד בימינו, היא עובדתית גרידא: לקבוע בביור מהי כוונתו האמיתית של המבקש להתגייר, אם כוונתו (כדברי הרמב"ם בהל' איסורי ביאה פי"ג ה"ד) "להכנס לברית, ולהסתופף תחת כנפי השכינה, ויקבל עליו עול תורה" או שכוונתו רק לקבל "תעודת הגיור" ותו לא, ואין לו בכלל כוונה ורצון לקבל עליו עול תורה ומצוות. בדבר זה אין כללים קבועים ואין ללמוד ממקרה אחד למשנהו, אלא בכל מקרה על ביה"ד הדין בעניין, לקבוע לפי ראות עיניו ולפי שיקול דעתו, את הקביעה העובדתית, כלומר, את כוונתו האמיתית של המבקש להתגייר. וברור שבקביעת עובדות אין מקום לקולות ולחומרות אלא יש לקבוע את העובדה כמות שהיא באמת". (הר' בצלאל ז'ולטי, בדיני קבלת גרים, תורה שבעל-פה, יג, לג). אגב, מדבריו של הר' בצלאל ז'ולטי המדגיש כי אין מקום ללמוד ממקרה אחד למשנהו אלא בכל מקרה על ביה"ד הדין בענין לקבוע את הקביעות העובדתית אפשר כבר לראות עד כמה חמור מתן תוקף הלכתי בצורה גורפת לכלל הגיורים הצבאיים ובפרט בהסתמך על העובדה שהועדה שמונתה ע"י הרב הראשי לבדוק את הגיורים לא הורשתה כלל לפגוש את המתגיירים או לבדוק את האחראים העיקריים על תכנית הגיור כפי שיוכח בהמשך.

בתיאור ההתנהלות של הגופים האחראיים על הגיור הצבאי מול הרבנות הראשית (הן האזרחית והן הצבאית) יכול להיווצר הרושם המוטעה והמסוכן כאילו הרה"ר היא אכן גוף המייצג את ההלכה ודעת התורה וממנו יתד וממנו פינה להוראת ההלכה ודעת התורה בציבור שומרי התורה והמצוות, ולכן מוצא אני את עצמי חייב באחריות להבהיר כי הרה"ר לישראל הינה גוף מנהלי של מדינת ישראל המנוכרת לגמרי ליהדות בכל אורחותיה וכל סמכויותיו של גוף זה נתונות למרותה של המדינה שעם השנים הולכת ומכרסמת בסמכויותיו. "רב ראשי" אינו סמכות הלכתית או תורנית בשום ענין אלא פקיד של הממשלה החילונית באחת מזרועות הביצוע שלה בנוגע לנושאים שיש להם זיקה לצורכי דת או להלכה היהודית בהתאם להגדרות וקביעות הכפופות לרצונם ולדעתם של כופרים בעיקר, מומרים, פורקי עול ופוסחים על שתי הסעיפים. הם הקובעים מי ייחשב רב, כיצד ולכמה זמן ייבחר, מה תהיינה סמכויותיו, האם פעל בהתאם לסמכויותיו או חרג מהן, האם פסקיו נכונים או שיש לבטלם וכיו"ב.

הרבנות הראשית לישראל

בסדר
לכבוד
הרבנים המקומיים
יזיר המועצות הדתיות
מנהלי מתי הכשרות
ורבני ישראל בכל אזורי ואזורי

הודעה בדבר הכשרות

במשחטות

הנהלת המשחטה הני"ל הפרת את הוראות הכשרות של הרבנות הראשית לישראל אשר התפרסמו בקובץ הנהגות ונהלי הכשרות, אשר על מיהן מתנהלת כל מערכת הכשרות בכל המשחטות בארץ.

הרינו להודיע בזאת כי אי

הורדת הכשרות מהמשחטה הני"ל הוא

אך ורק בגין הצו של הבג"צ

הרב יעקב סבג
ראש אגף הכשרות הארצי

הרב דוד ורנר
רב העיר חדרה

החומר שיוצג להלן בנוגע להתנהלות הגופים האחראים על הגיורים בצה"ל הן בתהליך ה"גיור" עצמו והן מול הרבנות הראשית לא בא להציג את הרה"ר כמייצגת דעתה של תורה בענין כלשהוא ובדברי ימיה של היהדות בארה"ק נרשמו פרקים כואבים על שותפותה של הרה"ר והעומדים בראשה לשערוריות רבות בנושאים הלכתיים שחלקם אף הצריכו את גדולי הדור בשעתו לפסוק איסור גורף על כל הוראותיו של "הרב הראשי לישראל" [הר' שלמה גורן² (גורנצ'יק)] וגם בנושא היסודי והרגיש של הגיור יפה לרה"ר השתיקה באשר להתנהלותה לאורך השנים אשר גם כנגדה זעקו גדולי ישראל כבר לפני עשרות שנים³.

² ממש בימים אלה מתפרסם בגליונו הראשון של כתב עת חדש לעניני צבא בשם "israeldefence" תחקיר המספר על פרשיה מצמררת שהתרחשה בימי ראשיתה של המדינה, במהלכה גויסו עולים חדשים מארצות ערב שזה עתה הגיעו לארץ כסוכני שב"כ לצורך הקמתה של יחידה חדשה בשב"כ שמטרתה להיטמע באוכלוסיה הערבית בארה"ק על מנת להתריע בעת הצורך מבעוד מועד על כל כוונה של האוכלוסיה הערבית להצטרף לצבאות ערב השונים שלחמו כנגד המדינה שזה עתה קמה. ההיטמעות של הסוכנים כללה לא יאומן כי יסופר גם נישואין לנשים ערביות והקמת משפחות עמהן. כשהוחלט ממספר סיבות לפרק את היחידה התלבטו מפקדיה באשר ליחס לנשותיהן הערביות של הסוכנים וילדיהן. ההתלבטות היתה האם להותיר את הנשים ואת הילדים בכפרים הערביים ולהחזיר לחיק משפחותיהם המקוריות רק את הגברים, או לבקש מהנשים להתגייר ולהמשיך לגדל את ילדיהם כיהודים. הסוכנים עצמם התנגדו לעזוב את משפחותיהם ולכן נפלה ההחלטה לגלות את הסוד וליישב את המשפחות מחדש בסביבה יהודית בישראל. השב"כ זימן אליו זוג אחרי זוג, וגילה לנשים הנדהמות ששמעו רק אז, באמצע שנות השישים, שהן בכלל נשואות ל... יהודים סוכני שב"כ. התדהמה הייתה גדולה. היו נשים שהתעלפו. שפרצו בבכי. בהוראת השב"כ, הקים הרב הראשי לצה"ל האלוף הרב שלמה גורן בית דין של 3 רבנים, בראשותו של הרב גורן עצמו, שהציעו לנשים להתגייר בהליך מהיר. אלא שלא כל הנשים הסכימו לכך. קשה הייתה בעייתם של הילדים. הרבנים התלבטו האם יש להחשיבם כיהודים או כמוסלמים. ובסופו של דבר פסקו אנשי בית דינו של הרב גורן, כי למרות שלפי ההלכה היהודית דתו של הילוד נקבעת לפי דת האם, הרי שלאור הנסיבות המיוחדות של המקרה, שבו נולדו הילדים כתוצאה משליחות אביהם היהודי, יש לראות בהם כיהודים – ללא צורך בהליך גיור.

³ ראה בהרחבה בספר "שערוריות הגיורים המזויפים-על תעלולי הגיור הסיטוני במסוה הלכתי במדינת ישראל", "ל ע"י ועד הרבנים העולמי לעניני גיור בנשיאותו של הגאון הגדול רבי חיים קרייזוורטה צוק"ל אב"ד דק"ק אנטוורפן, מנחם אב התשמ"ט.

לסיום "פתח דבר" זה מצאנו לנכון להביא את דברי הגאון רבי ישראל אליהו ויינטרויב זצוק"ל (בספרו "התקופה בסערת אליהו" עמ' י"ב-יב', בני ברק, תשל"ה) בענין מהות הקשר שבין הרה"ר לאפוטרופסיה וז"ל: "במלחמתו של יעקב אבינו עם שרו של עשו כתיב בהאבקו עמו ובא ע"ז מאמרם (חולין צ"א) כאדם שחובק את חבירו רשב"ג אומר כעכו"ם נדמה לו וכו' רשב"א קמיה דרב פפא משמיה דרבא בר עולא אמר כתלמיד חכם נדמה לו וכו'. מלחמה זו היתה כללית, מלחמת הרע עם הטוב כי על עשו ביחוד אמרו ולאום מלאום יאמץ כשזה קם זה נופל. ומבואר מזה דמלחמה זו נטויה בב' דרכים, באופן של כעכו"ם נדמה לו ובאופן של כת"ח נדמה לו. באופן שנדמה לו כעכו"ם אין כאן זיוף רק ששניהם מבוררים ולוחמים זה עם זה. אמנם באופן המלחמה דכת"ח נדמה לו ה"ז זיוף צד השני להסתתר בלבוש של איצטלא דרבנן ולהשוות עצמו להצורבא מרבנן האמיתי. ואם יאמר לך אדם יש תורה בגויים אל תאמין, ומאמרם ז"ל בזה. התלבשותו באצטלא דרבנן, כצורבא מרבנן, הוא זיוף צורתה של תורה... אמנם בדורנו ביחוד חדש הרע מלחמתו בפנים חדשות ועבר לשלב חדש, ללחום עם התורה והדבקים בה בצורה של כת"ח נדמה לו. כי אין הרעה מסתפקת רק בביטולה של תורה אלא ששואפת כאן להכניס לרשותה הבעלות על דעת התורה של כללות ישראל, וביצוע מזימה זו הוא רק באופן של כת"ח נדמה לו, דהיינו דגם השרו של עשו ילבש כאן איצטלא דרבנן והגם דזהו זיוף, דהרע השואף לעקירת התורה ילבש זה אמנם הצליח לחדש כאן מלחמה בדרך זו, ובאמת, כשתסתכל על כללות הקו של ה"רבו המתפרצים" (שהתחילה בההשכלה הארורה ונרקמה היום לצורת שלטון וארץ) תראה דהוסד על לחימה בדרך זיוף. כי כל כונתם הוא לשנות פני הכלל ישראל מעם הנוצר במעמד הר סיני לעם שמציאותו הוא ככל העמים. רק כאן קבל הזיוף ציור של כת"ח נדמה לו. והתלבשותה באצטלא דרבנן להיות נראה ג"כ כצורבא מרבנן נעשה ע"ז שפתחה משרדי דינינות במסגרת השלטון שלה. וכאילו גם היא

מעוניינת בדת ודעת תורה כביכול, וצריכה ג"כ לת"ח לנהל סדרי החיים שלה עפ"י קוי התורה. כל זה הוא זיוף גמור. אמנם למי שלא עמד כאן בנסיונה של תורה, נפתח לו פתח מעכשיו להתפרץ מתוך מחנינו ולעבור עם תורתו למסגרת הדיינות של השלטון. וסבת פרצתם, להוי ידוע לכל, הוא רק עי"ז דהועמדו הת"ח שבדורינו תחת נסיון כבד ולחץ עצום הלוחץ על חייהם בכל המעת לעת. כי מנסים המה אם ברצונם לותר על כל ישותם בשביל תורתם גם כי יהיו במצב של חכמת סופרים תסרח ויראי חטא ימאסו. אשר זהו מנת הסבל של הת"ח האמיתיים, נקיי הדעת של דורנו, המשעבדים נפשם גופם ומאודם לדעת תורה. ואלה שעברו הגבול, ופרצו מתוך מחנינו לחוץ היה זה רק משום דלא היו מסוגלים בנפשם לעמוד בנסיון זה. והיה קשה מאד בעיניהם להיות נכללים ביוסף ורחל אחרונים. ולאט לאט נכנעה נפשם, והסכימה דעתם לזרם הפסול הזה דאכן יתכן שגם עשו מסוגל להתלבש באיצטלא דרבנן, בכדי שע"י שהם האפוטרופסים והשולטים על העם יכבשו תחת ידם דעת התורה של כל הציבור כי הרי להם דיינים שלפנים תפסו מקום בבית המדרש, והרי אין לך פעולה יותר גרועה מזה להשפיל דעותיהם של מנהיגי דורינו האמיתיים, אשר דעתם התקיפה בדעת תורה והמבוררת מכל סיג ופניה צדדי העמידם חוץ לאיצטלא מזויפת זו.

ולהוי ידוע לנו בכל חריפות ובהירות הדברים, כי עצם העברה מתוך מחנינו לעבר השני אין ענינו כשלון של יחיד שלא היה בכחו לעמוד בנסיון, רק שצורת הענין הוא העברת שלטון התורה בידי מפרי ברית. ומסירת שלטון התורה לידם הוא מסירת כל התורה כולה בידיהם להשתמש בה לשם עקירתה. ואין לך פעולה מובהקת לזייף צורת כה"ת כולה [בהעברתה מכלי קדש לכלי חול בכדי שישתמשו בה הדיוטות לרוח תאוותם] כפעולה זו". ע"כ.

פרק א

כיצד נולדה תכנית הגיורים הצה"לית המכונה "נתיב"?

איתא בגמ' (עירובין מא.) דבתר רישא אזיל גופא וכדי לעמוד על גופו של ענין יש להתבונן על ראשיתו ושורשו תחילה וכמו שכתב רבנו בעל התוספות יום טוב בהקדמתו לפירושו על הרא"ש סדר נזיקין הנקרא "פלפולא חריפתא" וז"ל: ומבואר הוא לכל יודעי בינה שהידיעה מן הסבה אל המסוֹבֵב היא יותר מעולה ונכבדת ויותר מבוארת וברורה מהידיעה שמן המסוֹבֵב אל הסיבה יען כי בידיעת הסיבה כבר נכללת בה ידיעת המסוֹבֵב ולא יבצר ממנו מאז כי אם ידיעה הפרטית היא המסוֹבֵבֶת וכשידעה כבר ידעה על שלמותה מה שלא יתכן לומר כן כשתקדם ידיעת המסוֹבֵב הפרטית וממנה אל הכללית היא הסבה". לפני שנברר ונציג את העובדות הקשורות למהלכו של גיור "נתיב" הצה"ל י נציג תחילה את ראשיתו של הורתו ולידתו של רעיון זה כפי שמספרים עליו מקימיו ויוזמיו.

בשנת תשס"א הגיע קצין חינוך ראשי בצה"ל תא"ל אלעזר שטרן (משתייך לחוגי הציונות הדתית ובוגר הישיבה התיכונית "נתיב מאיר") לביקור בבסיס חיל החינוך "מחו"ה אלון". על הביקור ועל האירוע המיוחד שאירע במהלכו דווח אז בעיתונות כך (בכתבתו של פליקס פריש, ידיעות אחרונות, 01.03.01): "האירוע היה בבסיס חיל החינוך מחו"ה אלון, שבו ביקר תא"ל שטרן. אחת המגמות בבסיס, מגמת העולים, מכשירה מדי שנה מאות חיילים עולים, מעלה את רמת העברית שלהם ואת רמת היכרותם עם החברה בישראל ומכינה אותם לשירות ביחידות קרביות, מתוך מגמה לשלבם טוב יותר בחברה הישראלית.

באחת הסקירות נודע לשטרן כי חלק מן החיילים מבקשים להישבע אמונים לצה"ל לא עם ספר תנ"ך בידם, כי אם עם הברית החדשה, ולדברי קצינים בבסיס, הוא הגיב בהלם קשה. על פי עדויות של חיילים מסגל הבסיס, הורה שטרן לכנס את סגלי המגמות השונות, ופתח בדברים קשים שפגעו ברבים מן החיילים, שחלקם עולים שאינם יהודים וחלקם דרוזים. "אני לא מיסיונר ואני לא רוצה להישמע כמי שמטיף למיסיונריות, אבל יש היום גיורים מאוד נוחים. יש גיור קונסרבטיבי, וגיורים אחרים, והחיילים לא חייבים לעבור גיור אורתודוקסי. הם גם יכולים שלא לשמור שבת ולקיים אורח חיים חילוני, אבל הם חייבים להיות יהודים. אם הם לא יתגיירו, בעוד כמה שנים ילדיהם לא ישרתו בצה"ל. הם יחיו בקבוצה משלהם". בהמשך שיחתו, אמר שטרן כי לדעתו חיילים לא יהודיים הם "פחות טובים", משום שהקשר שלהם למדינה רופף יותר. לדבריו, הוא אינו מתכוון לחיילים הדרוזים והבדואים, שקשרו עם ישראל ברית דמים, אלא לחיילים העולים, שהגיעו לישראל". ע"כ⁷. שטרן החליט להקים במסגרת חיל החינוך שתחת פיקודו מסגרת גיור מיוחדת בעלת מכנה משותף רחב ככל שניתן על מנת לשכנע כמה שיותר עולים חדשים להצטרף אליה. בתחקיר שפורסם בטלויזיה (בתכנית התחקירים "מבט שני" תחת הכותרת "גיור במדים" ששודרה ב-7.4.2008) אודות הגיור הצבאי נאמר כי עם הרעיון ניגש שטרן אל רבני הצה"ד ובראשם לר' חיים דרוקמן (ראש מערך הגיור הממלכתי המיוחד של משרד ראש הממשלה. דרוקמן עצמו מעיד בראיון עמו במסגרת תחקיר הטלויזיה כי הירתמותו לתכנית הגיור הצה"לית היא מטעמים רגשיים: "כששמעתי שבצה"ל נשבעים על

⁷ בנאום שנשא אלעזר שטרן בהיותו ראש אגף משאבי אנוש בצה"ל בטכס סיום של קורס "נתיב" הצבאי הסביר שוב מה באמת עומד מאחרי כעיון הגיור הצבאי וז"ל: "בצה"ל קיים פרויקט גיור הגדול במדינת ישראל. אין זה טריוויאלי שצבא יעסוק בגיור, אבל כשהנוער הזה נמצא איתנו שלש שנים, ומוכן להקריב את חייו בשביל המדינה, אנו מאמינים שאנחנו חייבים לו לפחות את זה, כמו שאנחנו מחוייבים להשלים לחיילים אחרים את הבגרות"

הברית החדשה נזדעזעתי... ברור שצריך לעזור לחיילים אלה לשוב לכור מחצבתם". גם כשהוא נדרש להתייחס להתנגדות של הרכנות הצבאית לתכנית הוא מדבר מן הרגש ולא ממבט הלכתי כלשהוא ואומר: "אני רוצה לשאול את מי שמתנגד מה הוא היה עושה אם האח שלו היה מגיע מחו"ל כשהוא נשוי לגויה, האם לא היה עושה הכל כדי לעזור לבנם להתגייר? (!)". השלב הבא היה פניה אל הרכנות הצבאית לצורך שיתוף פעולה אך שם נתקל בהסתייגות, התנגדות ובחוסר רצון מוחלט לשתף פעולה⁷. התנגדות הרכנות הצבאית לרעיון לא הרתיעה את שטרן ותומכיו וכיחד עם "המכון ללימודי יהדות"⁸ שצורף גם הוא לרעיון פנו

⁷ עורכי התחקיר מציינים כי שום גורם ברבנות הצבאית לא הסכים להתראיין לתחקיר דבר שיש בו לחזק את העובדה כי מדובר בתהליך פיקטיבי לחלוטין.

¹ בחודש יוני 1997 בעקבות עתירה של הרפורמים והקונסרבטיבים שהוגשה לבג"ץ בבקשה להכיר בתוקפם של הגיורים הנערכים על ידם, מינה ראש ממשלת ישראל ועדה "לגיבוש רעיונות והצעות לעניין סוגיית הגיור בישראל". בוועדה ישבו נציגים מהזרם האורתודוקסי, מהזרם הקונסרבטיבי ומהזרם הרפורמי. כראש הוועדה מונה פרופ' יעקב נאמן. המלצותיה של הועדה כללו את הנקודות הבאות: **ראשית**, נקבע כי יש מקום שהגיור בישראל ייערך בבתי דין מיוחדים לגיור, על-פי דין תורה, וכי רשויות המדינה תפנה רק בגיור זה. **שנית**, הומלץ להקים מכון משותף ללימודי יהדות, שיכין את המבקשים להתגייר לקראת הליכי הגיור בבתי הדין המיוחדים לגיור, כאשר בהנהלת המכון יהא ייצוג לשלושת הזרמים שפורטו לעיל, וכאשר תוכנית הלימודים במסגרתו "תדגיש את ייחודו של עם ישראל ותורתו והמאחד בעם ישראל על גווניו ועל זרמיו". **שלישית**, הומלץ להקים בתי דין מיוחדים לגיור, שיהיו נפרדים מבתי הדין הרבניים. הרבנים הראשיים לישראל יקימו את בתי הדין, וימנו את חברי בתי הדין. כאמור לעיל, הליך הגיור בפני בתי הדין המיוחדים **נערך על-פי ההלכה היהודית ועל כן "מקובל על העם היהודי כולו [ן]תורם לאחדותו של העם"**. כלומר, ההיכרות עם היהדות על כל הכרוך בה תיעשה בין היתר ע"י מורים רפורמים וקונסרבטיבים אך קביעת מעמדו הסופי של המתגייר כיהודי תהיה בסמכותם של בתי הדין המיוחדים לגיור. על השתלשלות העניינים מאז פרסמה ועדת נאמן הנ"ל את מסקנותיה כותב היועץ המשפטי לשיפוט הרבני עו"ד הר' שמעון יעקבי וז"ל: "ביום 7.4.1998 החליטה ממשלת ישראל לאמץ את המלצות ועדת נאמן. בהחלטת ממשלה זו אין איזכור מפורש לבתי הדין המיוחדים לגיור, והיא מסתפקת באישור הרכב הנהלת המכון ללימודי יהדות, שעל הקמתו המליצה הוועדה. למעשה, לא היה צורך להקים בשלב זה בתי דין מיוחדים לגיור, מאחר שהם כבר הוקמו בשנת 1995 ע"י נשיא בית הדין הרבני הגדול דאז, הראשון לציון הרב הראשי לישראל הרב אליהו בקשי דורון. הם פעלו מטעם הרבנות הראשית לישראל מספר שנים לפני הקמת ועדת נאמן ובלי כל קשר אליה, במסגרת "מינהל הגיור" של עמותת "צומת צוותי מדע ותורה". שכרם של הדיינים ושל העובדים המינהליים, שולם דרך העמותה ותוקצב כבר אז על ידי המדינה (המשרד לעניני דתות). ביום 8.6.2000 החליטה הממשלה

לראש הממשלה אז- אריק שרון, שהטיל את מלא כובד משקלו לטובת הנושא וכמו שמעיד (בתכנית הטלוויזיה הנ"ל) פרופ' בנימין איש שלום (ראש "המכון ללימודי יהדות"): "אריק שרון כמו אריק שרון, דפק על השלחן ודרש את מה שדרש", ומאז גם הרבנות הצבאית החלה לשתף פעולה.

על הקמת יחידה בהנהלת בתי הדין הרבניים שתרכז את הפיקוח על האולפנים ללימודי יהדות ובתי הדין לגיור ואשר תהיה גורם מקשר בין האולפנים לבין בתי הדין לגיור. בהמשך, רק בשנת 2001 הפכו דייני בתי הדין המיוחדים לגיור, מסיבות שאינן קשורות בהכרח בדו"ח ועדת נאמן והחלטות הממשלה שצויינו לעיל, להיות עובדי מדינה במישרין, במסגרת הנהלת בתי הדין הרבניים. ביום 1.9.03 החליטה הממשלה על מינוי ראש מערך הגיור בישראל, מבין דייני בתי הדין לגיור. נקבע בהלטה כי "ראש מערך הגיור בישראל ימונה על ידי הרב הראשי לישראל, המכהן כנשיא בית הדין הרבני הגדול. ראש מערך הגיור יהיה מופקד מטעמם של הרבנים הראשיים לישראל, בין היתר, על מערך הגיור והמדיניות הכוללת בנושא הגיור בישראל". ביום 11.7.04 החליטה הממשלה להעביר את יחידת בתי הדין המיוחדים לגיור מהנהלת בתי הדין הרבניים במשרד המשפטים אל משרד ראש הממשלה, למערך הגיור בישראל. באותה החלטה הועברו הסמכויות שהיו נתונות למנהל בתי הדין הרבניים לגבי יחידת הגיור אל ראש מערך הגיור. הקמת מערך הגיור, שבו שולבו בתי הדין המיוחדים לגיור, נעשתה מכוח סמכותה השירותית של הממשלה על-פי סעיף 32 לחוק יסוד הממשלה, הקובע כי: "הממשלה מוסמכת לעשות בשם המדינה, בכפוף לכל דין, כל פעולה שעשייתה אינה מוטלת בדין על רשות אחרת". מן הראוי להדגיש, כי אף כנסת ישראל נדרשה לנושא בפברואר 1998 והחליטה ברוב של 80 חברי כנסת לאמץ את המלצות הועדה, בקראה לממשלת ישראל ליישמן ולהקצות את המשאבים הנחוצים לשם כך. במהלך השנים מאז קבלת ההחלטה, העמיקה הממשלה את מעורבותה בתחום הסדרת הגיור הממלכתי, במסגרת שורה ארוכה של החלטות ממשלה. התפיסה שעמדה ביסוד החלטת הממשלה, בדבר אימוץ המלצות ועדת נאמן, ואף לאחר מכן, היתה ועודנה, כי המלצות ועדת נאמן והמסד שנבנה בעקבותיהן מגלמים רצון משותף והסכמה רחבה לפתרון מחלוקת שעלולה ליצור קרע בעם היהודי. מה גם שיש למדינה ולממשלות ישראל לדורותיהן, על הרכביהן השונים, אינטרס ראשון במעלה למנוע, הן מצבים של ניצול לרעה של הליך הגיור שלא לשמו, והן למנוע מצבים של ניצול סטטוס, דהיינו, הכרה כיהודי לעניין חוק השבות, לצורך מתן מעמד אזרחי מזה, ואי הכרה כיהודי לצרכים מהותיים אחרים, כגון ענייני נישואין, מזה". (מתוך: "ביטול גיור עקב חוסר כנות בקבלת המצוות", עו"ד הר' שמעון יעקבי-יועץ משפטי לשיפוט הרבני, הוצ' הנהלת בתי הדין הרבניים, כסלו תש"נ).

פרק ב'

על מהותם וטינם של העומדים בראש קורס הגיור "נתיב" במסגרתו האזרחית והצבאית

עוד לפני שחבר קצין חינוך ראשי בצה"ל אלעזר שטרן לעמיתו בנימין איש שלום (ראש המכון ללימודי יהדות) לצורך מימוש רעיונותיו בדבר גיור אלפי חיילי צה"ל הגויים, עסק המכון ללימודי יהדות בגיור בתחום האזרחי עפ"י המלצות ועדת נאמן המובאות לעיל כשאת ההיכרות עם היהדות עושים המתגיירים דרך מלמדיהם הרפורמים, הקונסרבטיביים והאורתודוקסים (שרובם המוחלט הם חניכי הציונות הדתית) ואת הליך הגירות עצמו (קבלת מצוות, מילה וטבילה) הם עוברים בפני הסמכות האורתודוקסית- בתי הדין המיוחדים לגיור. (שגם שם הן העומדים בראש המערכת והן רוב הנפשות הפועלות הם מחוגי הציונות הדתית¹).

למרות זאת, ההיענות למסלול הגיור האזרחי היתה נמוכה בהרבה מכפי שציפו ב"מכון ללימודי יהדות". ראשי המכון מיהרו להאשים את הממסד האורתודוקסי המערים קשיים על המתגיירים בשלבים אשר נתונים תחת אחריותו הגורמים לרבים החפצים להתגייר לוותר על כך. בראיון שנערך עמו ע"י בטאון תנועת נאמני תורה ועבודה "דעות" אומר איש שלום אחרי שמשפר על היקף הפעילות של המכון המשותף ללימודי יהדות: "דא עקא גישתם של בתי הדין המיוחדים לגיור לא הותאמה לצורך ולתנאים. היא נשארה אותה גישה שמרנית שאפיינה את פעולתם בדור הקודם. הפער שנוצר בין גישתם ובין היקף הביקוש

¹ על חשיבותו של נתון זה ראה בהרחבה לקמן פרק ה'.

והמאפיינים של העולים, הביא את הגיור למבוי סתום. פסילת אלפי מתגיירים בדיעבד לאחר 15 שנה על ידי בית הדין הרבני הגדול, ופסילת גיוריו של הר' דרוקמן, הם שיאו של המשבר הזה". בהמשך דבריו הוא אף קובל על כך שבתי הדין המגיירים מערימים מכשולים רבים הגורמים לכך שרק 50% עוברים בראיון הראשון וכאשר דוחים אנשים רק חלקם חוזרים וחלקם מתיאשים ועוזבים, וכן על העובדה שלפעמים הצעירים שמתגיירים מוצאים את עצמם נתקלים בסירוב של רבני רשויות וערים לחתן אותם.

הוא מציין כ"מעשים שבכל יום" את העובדה שרב מקומי של עיר המקבל משכורת מהרבנות הראשית אינו מכיר בגיור של בית הדין של הרבנות הראשית כלומר, אותה רבנות שמגיירת לא מכירה אח"כ בגיורים, דבר שלטענתו של איש שלום הינו בלתי נסבל. הפיתרון למצב לדעתו של איש שלום הוא כמובן: "שינוי גישה של הדיינים ואם זה לא יתרחש אזי תידרש אף החלפתם".

במישור האזרחי החלפת הדיינים היא דבר שאינו קל לביצוע, ולכן תכנית "נתיב" הצה"לית היא קרקע פוריה לפעילותו של איש שלום וחבריו. ברגע שכל תהליך הגיור מתבצע בצבא ומהמורה הרפורמי שבקורס הבסיסי ועד חתימת הדיין הצבאי על השלמת הגיור הכל תחת קורת הגג של צה"ל, חופש הפעולה של איש שלום גדל לאין שיעור מזה שיש לו במישור האזרחי, כי בעלי התפקידים ברבנות הצבאית כפופים למשמעת הצבאית יותר מלמשמעת פוסקי הלכה מבחוץ מה גם שהממונים על רבנות זו הם מקרב אנשי שלומו של איש שלום אשר לאומיותם קודמת ליהדותם ונתחנכו על משנת הצה"ד הרואה ביהדות בראש ובראשונה לאום המאחד יחד מאמינים וכופרים ובצורה משנית אם בכלל את חיוב ההכרה בכורא עולם ובתורתו.

לסיכום- איש שלום אינו רואה את הגיור כתהליך שעיקרו מחויבות של המתגייר כלפי בורא עולם ותורתו אלא כפי שהוא מדגיש בראיון עמו- מחויבות של המדינה כלפי הגויים שהביאה לארץ וכלשונו: "הבאנו אותם ואנחנו לא יכולים להפקיר אותם. לא יכול להיווצר מצב שבו אלפי עולים שהבאנו לארץ לא יכולים להתחתן פה והם אינם חלק מאיתנו". וכשזו הגישה ודאי שאין כל בעיה כי יסודות ה"יהדות" נלמדים ע"י מורים הכופרים בהם ושייכים לתנועה הרפורמית והקונסרבטיבית או כאלה אשר פוסחים על שתי הסעיפים ומערבבים את הגדרות ההלכה למושג יהודי עם הגדרות לאומיות מן הניכר כשהגדרות מן הניכר בראש.

איש שלום גם לא מסתיר כלל את העובדה כי אינו רואה ברבנות הראשית גוף מחייב בנוגע לקביעת הגיור. בידיעה שפורסמה ברשת ב' של "קול ישראל" (27.10.2010) נאמר: "הנהלת המכון ללימודי יהדות, המוסד הממלכתי הפועל מטעם הממשלה והסוכנות היהודית לא תשתף פעולה עם הוועדה שמינתה מועצת הרבנות הראשית לבחינת הליך הגיור הצבאי ומערך הגיור הממלכתי. כך הודיע יו"ר הנהלת המכון ללימודי היהדות, פרופסור בנימין איש שלום, במכתב ששיגר לרב הראשי לישראל הרב שלמה עמאר. איש שלום כותב כי בהחלטה להקים ועדה מצטרפת הרבנות לכל המקטרגים נגד הגיור וההחלטה פוגעת ומזעזעת אלפי מתגיירים ויש בה עבירה מתמשכת על שלושים וששה לאוים מהתורה של אונאת הגר. איש שלום כותב לרב עמאר כי למועצת הרבנות הראשית אין כל מעמד חוקי בתחום הגיור ואין לדיוניה והחלטותיה כל תוקף מחייב בתחום, וכי המכון לא יאפשר לנציגי הרבנות להכנס לכיתות הלימוד. כתבנו מציין כי שלושה מתוך חמשת חברי הוועדה שמונו הודיעו בימים האחרונים על פרישתם בטרם הוועדה התכנסה אפילו לישיבה אחת".

השותף השני בתהליך הגיור הצה"לי מקרב צה"ל עצמו הוא חיל החינוך אשר מדריכיו מלווים את המתגיירים לאורך כל שלבי הקורס (שיפורטו להלן).

במסמך "יעוד ויחוד" של חיל החינוך מוגדר יחסו של צה"ל ליהדות במלים הבאות: "צה"ל אינו מגדיר "יהדות" מהי או "ישראליות" מהי. מקומן של שאלות אלה הוא ה"מגרש החברתי" ושם הן אמורות להתברר. יחד עם זאת, צה"ל מסתמך על אירועים, מסורות, דעות, סמלים וטקסים שונים מתוך אוצר הזיכרון ההיסטורי היהודי, כדי לגבש את הכרתם הלאומית של המשרתים בו".¹¹

¹¹ על ההשלכות העגומות של חוסר הגדרות מינימליות בכל הקשור ליהדות במסגרת הצבאית (כמו גם במערכת החינוך האזרחית) מעיד מחקר שתוצאותיו פורסמו לאחרונה ע"י צה"ל, כפי שמדווח העיתונאי חגי הוברמן (ערוץ 7, כ"ט שבט תשע"א): "מפקדי צה"ל מזהים עצמם כישראלים יותר מיהודים - כך עולה ממחקר ראשון מסוגו שנערך על ידי חיל החינוך והנוער בקרב מדגם מייצג ממפקדי צה"ל. המחקר, פנים-צבאי חדש וראשון מסוגו שנערך ע"י חיל חינוך והנוער, מציג תמונת מצב המשקפת את התפיסות של המפקדים בצה"ל בנוגע לזהותם הישראלית-יהודית. המחקר בחן את קיומם של דפוסים קבועים בתודעת הזהות הישראלית-יהודית של המפקדים והוא אמור לסייע לחיל החינוך להבין טוב יותר את תפיסותיהם החינוכיות של מפקדים בצה"ל, ואת האתגרים הניצבים בפתח.

המחקר נערך בתחילת שנת 2009 בהשתתפות 233 מפקדים, מדרגת צוער ועד סא"ל, מהם כשני שלישי גברים ושליש נשים. רוב המשתתפים היו יהודים וכאלה המגדירים את עצמם כלא דתיים. איסוף הנתונים התבצע בשיטה כמותית: השאלון נבנה על פי כלי מחקר קיימים בתחום זה, בצירוף שאלות נוספות העוסקות במרכיבי הזהות היהודית על בסיס מעגלי שייכות, עצם חשיבות העיסוק בתחום זה, ותפיסת השירות הצבאי. רוב המפקדים בצה"ל טענו כי הם יהודים כי כך נולדו. מספר דומה של משיבים טענו שהמשותף לעם היהודי היא ארץ ישראל. מעטים יותר ציינו שהמשותף לעם היהודי הוא תרבות משותפת השונה משאר העמים, ומעטים עוד יותר טענו שלכל היהודים מערכת ערכים משותפת. מרבית המפקדים תופסים את השירות בצה"ל כרכיב מרכזי בזהותם הישראלית. צה"ל נתפס על ידי המפקדים כקהילה אליה חשים שייכות, בתוך הקהילה הגדולה יותר של מדינת ישראל. על מנת לזהות את מרכיבי הזהות הישראלית, הוצג למפקדים ההיגד: "להיות ישראלי משמעותו...". ואלו הם הממצאים: 62% טענו שלהיות ישראלי פירושו לשרת בצבא, 52% טענו שלהיות ישראלי פירושו להיות גאה במדינה, 46% טענו שלהיות ישראלי פירושו לחיות בישראל ואילו רק 44% טענו שלהיות ישראלי פירושו להצביע בבחירות (החישוב נעשה על פי היקף המשיבים ברמה הגבוהה). כאשר

לא יאומן כי יסופר, צה"ל אינו מגדיר יהדות מהי אבל זה לא מפריע לו לקבוע עבור גויים המשרתים במסגרתו כי הפכו ל"יהודים"...

השותף השלישי לתהליך ומי שהיה אחראי על כל הקשור לעטיפה החיצונית ה"אורתודוקסית" של הגיור הוא הר' חיים דרוקמן, אף הוא מחוגי הצה"ד. כאמור לעיל דרוקמן היה זה שנטרל את התנגדות הרבנות הצבאית לתכניתו של אלעזר שטרן באמצעות הפעלת לחץ מצד ראש הממשלה דאז-אריק שרון והוא זה שדאג להעמיד לרשות התהליך את דייני בתי הדין המיוחדים לגיור מטעם אגף הגיור המיוחד של משרד ראש הממשלה שדרוקמן עמד בראשו, כדי לשוות לתהליך מראה חיצוני של גיור כהלכה באמצעות בית דין. על רגישותו של דרוקמן בכל הנוגע להיותם של הגיורים עליהם הוא מופקד כהלכה ניתן ללמוד ממאמר שפורסם כבר לפני כחמש שנים ע"י רשת החדשות nfc. מאמר זה הוביל את בית הדין הרבני הגדול (בהרכב שבראשו עמד הר' אברהם שרמן) לחומר נוסף המצוי ברה"ר שלאחר עיון בו הוחלט לפסול באופן גורף מאות גיורים שדרוקמן וסגנו היו מעורבים בהם, מה שגרם בין היתר גם להעלאת נושא הגיור הצבאי לכותרות.

וז"ל המאמר: שורת מסמכים, העשויה להיות חומר נפץ נגד אחד מבכירי הרבנים בישראל, חיים דרוקמן, מראשי הציונות הדתית, מונחת זה כמה שבועות בלשכותיהם של הרב הראשי לישראל שלמה עמאר, פרקליט המדינה ערן שנדר ומשנהו לענינים פליליים שוקי למברגר.

נשאלים המפקדים על אירועים שהשפיעו על גורל העם היהודי ועל גורלם באופן אישי הם מצביעים על השואה כאירוע המרכזי ביותר, הן עבורם והן עבור העם היהודי. במקום השני מצויים אירועים הקשורים בהקמת המדינה. המפקדים אף תופסים את זהותם יותר כישראלית מאשר יהודית, עם זאת ההגדרות "ישראל" ו"יהודי" אינן מובחנות: ניתן למצוא הקשרי משמעות דומים בכל אחת מן הזהויות. כמו כן, מרחב המשמעויות של הזהות היהודית גדול וברור יותר מזה של הזהות הישראלית.

שלושתם מנסים לשמור את הפרשה בסוד, כי היא עלולה להביך לא רק את הרב דרוקמן, אלא גם את היועץ המשפטי לממשלה, מנחם (מני) מזוז, בשל החלטה תמוהה שקיבל. הפרסום עלול לזעזע את המערכת המשפטית ואת מערכת בתי הדין לגיור. Nfe מפרסם כאן לראשונה את הפרשה.

הסיפור מתחיל לפני יותר משנתיים, בי"א בשבט תשס"ד, 3 בפברואר 2004. ביום זה מתייצבת אשה בת 32 (אז) בלשכתו של הרב מרדכי שודרייך, הרב הראשי של ורשה, ומבקשת להתגייר. שם משפחתה דמינוק, שמה הפרטי ה"גויי" לא ידוע, והיא מבלרוסיה. דמינוק רוצה להתגייר, לדבריה - כפי שאמרה מאוחר יותר בדיון בבית הדין בירושלים - כדי "להתחתן ולעשות עליה".

בית הדין הרבני מחליט לגייר אותה, למרות שלפי ההלכה היה אמור לפסול את בקשתה, אם אכן היה ידוע לו שאלו מניעי הגיור. ההלכה קובעת, כי מי שמתגייר כדי לשאת אשה, או כדי לקבל טובת הנאה - והרי עולה יהודי מקבל "סל קליטה", שאינו ניתן לגוי - אין מגיירים אותו. בית הדין החליט, משום מה, לעצום עינים ולגייר את האשה (אולי לא ידעו מה מניעיה). אבל, זו רק תחילת הפרשה.

בית הדין מאשר את הגיור, ואף נתן לאשה שם עברי נאה, נחמה-תמרה. שלושת חברי בית הדין, בראשות הרב שונדרייך, חותמים על מסמך בן 10 שורות, המתחיל במילים (בתרגום לעברית) "במושב שלושה כאחד היינו".

ישב במרכז שפירא, "חתם" בורשה !

סליחה, יש כאן אי דיוק "קטן": אחד משלושת החותמים הוא הרב חיים דרוקמן, ראש מערך הגיור הממלכתי במשרד ראש הממשלה, ואב בית דין לגיור בישיבת אור עציון שבמרכז שפירא. דרוקמן חתם בורשה? לא נכון. באותו יום – כך הודה בחקירתו בפרקליטות המדינה – היה בכלל בישראל. מכאן, שרק שני רבנים חתמו על תעודת הגיור. האם הגיור בתוקף? האם תוכל דמינוק להנשא ליהודי? האם תוכל לקבל את "סל הקליטה"? איך חתם דרוקמן על מסמך כה חשוב, הנוגע לגורלו האישי של אדם, ואולי של משפחה שלמה, כשהוא נמצא באותו יום בישראל, ומעמיד פנים במסמך בכתב, כאילו היה בורשה והשתתף בישיבה?

האמת היא, שדרוקמן חתם על המסמך בבנין ישיבת אור עציון. יש להניח שתעודת הגיור, עם חתימתו החסרה, הועברה אליו בדואר או בפקס, והוא חתם עליה, ביחידות, לא "במושב שלושה", וכמובן מבלי שנכח בדיון ומבלי שראה ושמע את המועמדת לגיור. הדבר לא הפריע לו להעמיד פנים, בחתימה, כאילו היה ביום הנקוב בורשה, השתתף בישיבה, שמע את הגיורת וחתם על התעודה בו במקום.

"המעשה הוא זיוף על-פי חוק העונשין"

יתכן שכל הפרשה היתה שוקעת אי שם, אילולא אדם קפדן, רב ועורך דין, שמעון יעקבי. למזלו הרע של דרוקמן, מכהן יעקבי בתפקיד בכיר - היועץ המשפטי של הנהלת בתי הדין הרבניים. ב-14 במרס 2005 הגישה דמינוק בקשה לבית הדין הרבני בירושלים, לאישור יהדותה. הבקשה הגיעה לעו"ד יעקבי, שערך בדיקה יסודית. את ממצאי הבדיקה

שלח, ב- 19 באפריל 2005, במכתב סודי ליועץ המשפטי לממשלה, מני מזוז, ואלו עיקרי בדיקתו, בציטוט מהמסמך הסודי:

1. חתימה מזויפת לכאורה: "תעודת הגרות המצורפת לבקשת הגרות היא פורמט של טופס המשמש את בית הדין המיוחד לגיור במרכז שפירא (של דרוקמן), אליו הודבקו פרטים של הקהילה היהודית בורשה... במסמך נאמר כי הוא נחתם בי"א בשבט תשס"ד. דא עקא, במועד זה ובסמוך אליו היה הרב דרוקמן בישראל. המעשה הוא זיוף על-פי סעיף 414 לחוק העונשין".

2. גיור בחוץ לארץ: "על-פי כללי הגיור שקבע הרב הראשי ונשיא בית הדין הרבני הגדול, אסור על דייני גיור לגייר מחוץ לישראל, אלא באישור מראש של נשיא בית הדין. אישור כזה לא ניתן".

3. גיור בניגוד לתקשי"ר: "דיין גיור, שהוא עובד מדינה, העוסק בגיור מחוץ למערכת בתי הדין, ללא היתר, פועל בניגוד לתקשי"ר, וזוהי לכאורה עבירה משמעתית".

4. זו לא פעם ראשונה אלא תופעת קבע: "לפני כשלושה חודשים הוגשה בקשה לאישור גיור בבית הדין הרבני האיזורי בת"א על-ידי מבקשת אחרת, בנסיבות דומות. נמסר לי כי הרב דרוקמן הוזמן לשימוע על-ידי נשיא בית הדין הרבני הגדול (הרב שלמה עמאר), והצהיר שמדובר במקרה חד פעמי, והוא התחייב שלא יהיו עוד מקרים כאלו. כעת מתברר, שלא מדובר במקרה חד פעמי. בידי תיק, ובו דיווח על עשרות תעודות גיור החתומות על-ידי הרב דרוקמן, כחבר בית הדין המגייר כביכול; עולה חשש שמדובר בנוהג קבוע, בן שנים, שהשתרש בידו כאילו אין בו פסול".

הרב עו"ד יעקבי מנמק במפורט מדוע הוא חושד בדרוקמן בזיוף. הוא מצטט את סעיף 414 לחוק העונשין, הקובע כי זיוף הוא "עשיית מסמך הנחזה לעשות את אשר איננו, והוא עשוי להטעות".

אומר עו"ד יעקבי: "עשית מסמך" - הוא חתם על מסמך הגיור; "הנחזה לעשות את אשר איננו" - המסמך הוא לכאורה מושב בית דין של שלושה, אך לאמיתו של דבר היו רק שנים; "והוא עשוי להטעות" - כי בית הדין הרבני היה עשוי לאשר את הגיור, וגיורים שעשה בעבר אושרו בבתי דין רבניים.

מסיים הרב עו"ד יעקבי: "אינני יכול לעצום עיני מראות ברעה... אם הרב דרוקמן חותם על תעודות שתוכנן אינו אמת בעליל, כיצד ניתן לסמוך על חתימתו כמעידה אמת?! חוששני, שרושמי נישואין יפנו אנשים, שיציגו תעודות כאלו, לבדיקה פרטנית של בתי דין רבניים, שיבחנו אם אכן היה גיור כדין. הייתי מציע לא להקל ראש בתחזית עגומה זו ובהשלכות החברתיות והציבוריות שלה... צר לי מאוד על אדם יקר, נכבד ונשוא פנים, בעל זכויות רבות, שתקלות כה מרובות יצאו מתחת ידיו... נראה לי שהנושא טעון בבדיקה וליבוץ על-ידי גורמי הפרקליטות".

בסיום של עגמת נפש אומר יעקבי: "אינני עושה זאת בלב קל... בזאת פרקתי מעל צוארי עול שהנני נושא זה זמן. ישקול היועץ ויחליט את אשר יעשה".

דרוקמן: הבטחתי לדמינוק שאחתום לה!

מה עשה היועץ מזוז?

קודם כל, הוא לא עשה. הוא לא מיהר. קיבל את המכתב באפריל אשתקד, והוציא את החלטתו רק לאחר 11 חודש. והרי מדובר בתיק פשוט, לא מסובך, הנוגע למספר פעולות של אדם אחד. מה קרה בינתיים עם תעודות גיור, חדשות או ישנות, שעליהן חתם הרב דרוקמן? לא ברור.

אחרי שהחליט לפעול, הטיל מזוז על עו"ד יעקב שפירא, ממחלקת היעוץ והחקיקה במשרד המשפטים, לחקור את הנושא. עו"ד שפירא חקר את דרוקמן, לשעבר חבר כנסת ומראשי המפד"ל, שלא הכחיש את הסיפור על הגרה מבלורוסיה שהגיעה לורשה. גירסת דרוקמן: "נכון, לא הייתי בורשה ביום מושב בית הדין. הייתי אמור לטוס לורשה. ברגע האחרון נאלצתי לבטל את הטיסה. אבל הבטחתי למבקשות הגיור לגייר אותן, ולכן חתמתי על תעודת הגיור".

זוהי גירסתו של דרוקמן, והיא מעוררת לפחות שתי תמיהות. ראשית, הוא מדבר על "מבקשות גיור", בלשון רבים, כלומר היה לפחות מקרה אחד נוסף, ואולי מקרים נוספים. מדוע לא המשיך עו"ד שפירא לחקור לגבי המקרה או המקרים הנוספים?

שנית, וזה העיקר, איזה מין תירוץ הוא זה? דרוקמן הבטיח לאשה מסוימת שיגייר אותה, ולכן הוא עושה מעשה שעוה"ד של הנהלת בתי הדין הרבניים מגדיר כזיוף? האם הבטחה פרטית שניתנה לפלונית מכשירה עבירה על החוק או מעשה בלתי תקין אחר?! האם ההבטחה הפרטית מתירה לו לעבור על הוראתו של הרב הראשי עמר ועל הנחיות התקשי"ר? האם אותה גויה היא מעל לכל?

מזוז לדרוקמן: אינני מקבל את הסברך!

גם היועץ המשפטי לממשלה לא "קנה" את ההסבר של דרוקמן. ב- 10 במרס השנה שלח היועץ המשפטי מכתב חמור לדרוקמן, תחת הכותרת "תלונות בנוגע לתקלות וליקויים בפעילותך", ובו כתב: "אין בידי לקבל את הסברך כמצדיק חתימה על מסמך רשמי שאינו משקף נכונה את האמור בו. אנו עוסקים בתעודת גיור, שלפי החוק בישראל יש לה השלכות על המירשם ועל המעמד האישי. נוכח כך, על החותמים על תעודות אלו להקפיד על קלה כחמורה בנכונות הפרטים". מזוז ממשיך לנזוף בדרוקמן ולהוכיחו על מעשיו: "על דיני גיור מטעם המדינה להימנע מעריכת גיורים בחוץ לארץ. הדיינים אמורים לערוך גיורים במסגרת המערכת הממלכתית, שיש לה כללים ומגבלות על קבלת מועמדים לגיור, בין היתר מכוח המצב המשפטי בישראל, המעניק למתגיירים סטטוס אזרחי. בהתאם להנחיות משרד הפנים, אין מגיירים בגיור הממלכתי מי שאינו שוהה בישראל כדין". מזוז מצטט פסק דין של בית המשפט העליון (גוזמן נגד המדינה, בג"צ 552\04), הקובע: "החלטת בית הדין להתנות את שירותי הגיור בשהיה בארץ כדין, הינה כדין".

עו"ד מזוז עמד גם על הסתירה בפעולותיו של דרוקמן, שמצד אחד הוא דיין גיור ממלכתי, ומצד שני דיין פרטי. מזוז: "דיין גיור, שמעבר לעבודתו הציבורית עוסק גם בעריכת גיורים מחוץ למערכת הממלכתית, מעמיד עצמו בניגוד ענינים, ועלול לגייר מי שאינם עומדים בכללי משרד הפנים".

מזוז מעריך, כי המקרה של דמינוק אולי אינו יחידי. הוא מודיע לדרוקמן: "בחומר שהועבר לעיוני היו תלונות נוספות בנוגע לגיורים שנערכו לפני זמן רב, ואשר, כך נטען, כללו חתימות שלך על תעודות

גיור, המתייחסות למעשי גיור שבהם לא השתתפת. עוד נטען, כי בית הדין שלך גייר שני תיירים, בניגוד לנוהל המשותף עם משרד הפנים."

המורה נזוף: נו נו נו !

ובכן, היועץ המשפטי לממשלה מצא פגמים חמורים בהתנהגותו של דרוקמן. מה המסקנה? האם להורות למשטרה לפתוח בחקירה פלילית נגדו? או לפחות לבקש מנציב שירות המדינה, שמואל הולנדר, להעמיד את דרוקמן לדין על עבירת משמעת? ואולי, לפחות, להמליץ שהרב דרוקמן, הכפוף ישירות לראש הממשלה, יתפטר? מה פתאום. אין שום מסקנה מעשית. לא כלום.

מזוז: "הגעתי למסקנה, כי במכלול נסיבות הענין אין בדברים כדי להצדיק פתיחה בחקירה, פלילית או משמעתית". אמנם, אומר מזוז, "מצאתי טעם לפגם בדברים", ולכן הוא שולח לדרוקמן את המכתב, כדי "להפנות תשומת לבו". היועץ המשפטי מופיע כאן לא כמשפטן ולא כראש התביעה הכללית, אלא כמורה בבית ספר, המנופף באצבע לתלמיד סורר ואומר: "נו, נו, נו! לא יפה! אל תתנהג כך שוב!" מדוע החליט מזוז שלא לפתוח בחקירה פלילית? הוא אינו אומר ולו גם מילה אחת להצדקת החלטתו, שמניעה נשארם נסתרים. לכאורה, אפשר להבין מדוע: מזוז שלח מכתב לדרוקמן, שדי לו לדעת כי לא יועמד לדין פלילי או משמעתי, ומה איכפת לו מדוע.

היום, לאחר ש-nfc מביא את הפרשה לידיעת הציבור, שוב אין היועץ המשפטי לממשלה יכול להחריש. דומה, שחובתו לציבור היא להסביר, מדוע החליט שלא לנקוט בכל הליך - אפילו לא בירור משמעתי, אפילו לא המלצה שיתפטר - נגד הרב חיים דרוקמן.

לפני חודשים אחדים הודחה מתפקידה שופטת, ש"טיפלה" בפרוטוקולים של בית משפט שלום שבו כיהנה. החוק קובע, שדין דיין כדין שופט. האם יתכן, שאותה שופטת הודחה משום שאין לה קשרים

בצמרת, ואילו הרב דרוקמן מקורב לראשי המדינה? לא, לא יתכן. (ע"כ המאמר).

לסיכום- האחראים לכל אורך הדרך על תהליך הגיור הם **המכון ללימודי יהדות** בראשותו של בנימין איש שלום שרואה בתהליך מחויבות אזרחית גרידא של המדינה כלפי העולים הגויים שעלו אליה על מנת לשלבם הצורה הטובה ביותר בחברה הישראלית ולא מחויבות כלשהי של המתגיירים כלפי בורא עולם ותורתו. **חיל החינוך** אשר מזהיר באופן רשמי כי אין לו ענין בכלל בהגדרת המושג "יהדות" וראש מנהל הגיור הרשמי שהינו זייפן רשמי של תעודות גיור ושכל מניעיו להירתמותו לתהליך הינם מתוך רגשות לאומיים. ואם כך נראה הראש מה הפלא שגופו של תהליך הגיור נראה כפי שיפורט להלן.

פרק ג'

מבנה ומרכיבי קורס "נתיב" הצה"לי

קורס נתיב הצה"לי מחולק לשלשה שלבים. השלב הראשון, הארוך ביותר והעיקרי הוא קורס רצוף הנמשך שבעה שבועות ומתקיים במכון ללימודי יהדות. למעשה זהו קורס בציונות ובהיסטוריה של עם ישראל כשמי שאחראי על חומר הלימודים כמו גם על לימוד החומר הם מורי המכון ללימודי יהדות הבאים מקרב הרפורמים הקונסרבטיבים והפוסחים על שתי הסעיפים- בוגרי מוסדות הציונות הדתית. בקורס שמים דגש על המכנה המשותף בין כל הזרמים הנ"ל וכשמדובר על הדגשת המכנה המשותף בין הרפורמים לקונסרבטיבים והציונות הדתית מדובר שהדגש הוא בכלל לא על היהדות כפי שבאה לידי ביטוי בחז"ל ובשלחן ערוך אלא בעיקר כפי שנתפסה ע"י הוגי הדעות השונים של התנועה הציונית שהיו בעיקר כופרים בעיקר ובמקרה הפחות גרוע מומרים לכל התורה כולה.

הקורס מועבר בתנאי פנימיה מלאים וכולל טיולים רבים באתרי "מורשת" המדגישים אף הם את המפעל הציוני לאורך שנותיו. שום מלה לא נאמרת על כך שהיהדות היא בראש ובראשונה מחויבות מלאה לבורא עולם ולתורתו (שהרי רבים מהמורים שם לא מרגישים ולא מאמינים במחויבות שכזו). בקורס נמצאים יחד חיילים וחיילות ללא גדר צניעות מינימליים אותם דורשת ההלכה ובאותה אורה של פריצות, שחוק, וקלות ראש המאפיינת לצערנו את החברה החילונית באזרחות ובצה"ל". למותר לציין כי אין בכל משך הקורס ולו משהו שיכול להזכיר את הנאמר בהלכות גרים (שו"ע יו"ד סי' רסח' ס"ב): "ומודיעים אותו עיקרי

הדת שהוא יחוד ה' ואיסור עבודת כוכבים, ומאריכין עמו בדבר זה, ומודיעים אותו מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות, ומודיעים אותו מקצת עונשין של מצות".

השלב השני והשלישי מיועד עבור אלה שרוצים להשלים את הגיור עד סופו כשכאן מודגש יותר לימוד ההלכות היום יומיות, התפילות, השבת וכד'.

א. יש לציין כי כל גורם הרוצה לעמוד על נכונות העובדות יכול לעשות זאת בנקל כי חניכי הקורס אינם מתביישים כלל בהתנהגותם זו ומפרסמים אותה לעין כל באמצעי התקשורת השונים. מחמת הרחק מן הכיעור ומן הדומה לו לא צורפו הראיות הרבות המעידות על הלך הרוח בקורס והסתפקתי בהגדרה הכללית של פריצות, שחוק וקלות ראש.

בסיומו של השלב השלישי נדרשים החניכים גם להתארח למשך מספר שבתות אצל משפחות דתיות. (על טיבו של אירוח זה אפשר ללמוד מהעובדה שמי שמפנה את החניכים למשפחות הוא המכון ללימודי יהדות).

כמובן שגם בשלבים אלה הדגש הוא לא על מחויבות לבורא עולם ולתורתו אלא מכורח האילוץ שנקבע ע"י "ועדת נאמן" לפיו הרבנות הראשית היא שתאשר באופן סופי את הגיור או ליתר דיוק מערך הגיור הממלכתי של משרד ראש הממשלה. כמובן שגם בחלק ה"אורתודוכסי" של הגיור לא עוסקים כלל בסתירת התכנים הכפרניים ששמעו חניכי הקורס בשלבו הראשון מפי מוריהם הרפורמים וחבריהם. התוצאה היא שהחלק ה"אורתודוכסי" של הגיור הוא רק חלק טכני פרקטי אך הבסיס התפיסתי של היהדות נשאר אצל החניכים הבסיס של מוריהם הרפורמים מה"מכון ללימודי יהדות". מה גם שחלק זה של הקורס תופס נפח קטן בהרבה מאשר השלב הראשון ובעוד מפיהם של הרפורמים

והקונסרבטיבים שומעים ומתלמדים החניכים במשך שבעה שבועות רצופים, שני השלבים האחרים ה"אורתודוקסים" הם בני שבועיים בלבד כשביניהם הפסקה ממושכת, ויחד, אורכם הוא כמחצית בלבד ממשך הקורס כולו.

יתר על כן- למתגיירים מוסבר במפורש כי הסבה לשלבים הנוספים בתהליך היא לא "דרישת ההלכה" או תנאי מפורש שבלעדיו לא שייך להיחשב יהודי אלא רק מפני דרישות ועדת נאמן ובמסגרת הפשרה שהושגה בין הרפורמים והקונסרבטיבים לבין הרבנות הראשית. לשאלה שכיחה שמפרסם המכון ללימודי יהדות בפירסום רשמי מטעמו- מדוע עלי לבחור בזרם האורתודוקסי, בעוד כל יהודי אחר יכול לבחור איזה יהודי להיות? משיב המכון בצורה חד משמעית: "גם אתה יכול לבחור איזה יהודי להיות. אך נכון להיום מדינת ישראל החליטה מתוך רצון לאחדות בין כל עם ישראל, כי הגיור שיוכר במדינה הוא גיור אורתודוקסי, מאחר שהוא מוכר ע"י כולם. הגיור האורתודוקסי הוא היחיד המוכר בארץ לצורך חוק השבות והמעמד האישי. אך גיור זה איננו שולל את המגמה של המכון ללמד כבוד לדעות שונות, והיכולת ללמוד מדעות שונות".

וכשאינן לאחראים על תהליך הגיור שום התנגדות שהחניך יהיה בתום התהליך רפורמי או קונסרבטיבי או אפילו סתם חילוני אתאיסט ברור למעלה מכל ספק כי כל מה שנלמד במסגרת הקורס ויש לו אופי אורתודוקסי הינו אך ורק כדי לעבור בשלום את הדיינים ולקבל את התעודה ותו לא.

חניכי הקורס עצמו מעידים אף הם (עדותה של אחת ה"מתגיירות" בתכנית הטלוויזיה "מבט שני" הנ"ל) כי המשכתם לשלבי ההמשך של הקורס הוא כדי "לסמן V" ולקבל את המסמך הרשמי שיעיד על יהדותם ולא מפני מחויבות כלשהי לחוקי התורה, ואף לא מסתירים את העובדה

כי הדרישה המחייבת אותם בשלבים נוספים אלה מעוררת בהם תחושה של כעס ומרמור שכן דורשים מהם מה שלא דורשים מאף אחד מחבריהם החילונים וגם מבלעדי זה הם "מרגישים" יהודים.

אגב, נתון בסיסי אותו יודע כל אחד מחברי בית הדין העוסק במלאכת אישור הגיורים הוא שכל אחת מה"מתגיירות" תמשיך מיד לאחר אישור גיורה את שירותה הצבאי למרות ששירות זה נאסר ע"י גדולי הדור וע"י הרבנות הראשית באיסור של "ייהרג ואל יעבור" מה שכולל אותו בודאי במסגרת של "מקצת מצוות חמורות" ולאיסור שההתעלמות ממנו יש בה להעיד על כנותה של המתגיירת ועוד יותר על כנותם של המגיירים והופך את אישור הגיור של חיילות אלה (שהן כ-80% מכלל מסיימי קורס נתיב הצה"לי) לחוכא ואיטלולא מחד גיסא ולהרמת יד בתורת משה שאין כמוה מאידך גיסא. (אגב, מדריכותיהן של החניכים והחניכות בשלבים השני והשלישי הן חיילות של חיל החינוך מקרב חוגי הציונות הדתית שבעצמן עוברות על איסור ייהרג ואל יעבור בעצם שירותן, מה שמוכיח מעל לכל ספק כי גם בחלק ה"אורתודוקסי" של הגיור מעורבות באופן הפעיל ביותר עברניות מועדות).

פרק ד

לא לחינם הלך זרזיר אצל עורב אלא מפני שהוא מינו.

א"ל רבא לרבה בר מרי, מנא הא מילתא דאמרי אינשי: מטייל ואזיל דיקלא בישא גבי קינא דשרכי? אמר ליה: דבר זה כתוב בתורה, שנוי בנביאים, ומשולש בכתובים, ותנן במתניתין, ותנינא בברייתא. כתוב בתורה, דכתיב (בראשית כ"ח) וילך עשו אל ישמעאל, שנוי בנביאים, דכתיב (שופטים י"א) ויתלקטו אל יפתח אנשים רקים ויהיו עמו; ומשולש בכתובים, דכתיב (בן סירא י"ג) כל עוף למינו ישכון ובני אדם לדומה לו תנן במתני' כל המחובר לטמא - טמא, כל המחובר לטהור - טהור ותנינא בברייתא, רבי אליעזר אומר: לא לחנם הלך זרזיר אצל עורב אלא מפני שהוא מינו. (בבא קמא צב:)

אין זה מקרה כי המכנה המשותף הבסיסי לכל הגורמים הפועלים במסגרת תהליך הגיור הפיקטיבי המתבצע בצה"ל החל מיעקב נאמן שהועדה בראשותו הכשירה את הקרקע להתערבות גורמים רפורמיים וקונסרבטיבים בתהליכי הגיור ובשותפות המגוחכת שבינם לבין הרבנות הראשית והוגה הרעיון אלעזר שטרן, דרך חיים דרוקמן שרתם לכך את מערך הגיור הממלכתי כדי לעקוף את התנגדות הרבנות הצבאית לתהליך ובנימין איש שלום המנצח על התהליך בפועל, מוריו ומדריכיו, דייני הגיור והרבנים התומכים בו וכלה בדוד רותם נציג "ישראל ביתנו" שעושה ימים כלילות כדי לקבע את התהליך בחקיקה

שלא תאפשר להתנגד אליו הוא השתייכותם לצינונת הדתית, ויש במכנה משותף זה ובהתחברותם על אף היותם נחשבים מן ה"אורתודוקסים" לתהליך אנטי אורתודוקסי מובהק כגיורי צה"ל כדי להעיד על מהותה המעוותת והכפרנית של התפיסה הצינונית-דתית באשר לשאלה היסודית ביותר ביהדות-מיהו יהודי?

לא לחינם קבעו רו"ל כי השלב הראשון של גירות הינו "ומודיעים אותו עיקרי הדת" שכן להדיא נתבאר בדברי רבותינו כי הבסיס הראשוני ביותר של שייכות לכלל ישראל הינו אמונה בעיקרי הדת וכמו שכתב להדיא הרמב"ם (בהקדמתו לפירושו על המשניות בפרק חלק בסנהדרין אחרי שבאר שם את י"ג עיקרי האמונה) וז"ל: "וכאשר יאמין האדם אלה היסודות כלם ונתברר בה אמונתו בהם הוא נכנס בכלל ישראל ומצוה לאהבו ולרחם עליו ולנהוג עמו בכל מה שצוה ה' יתברך איש לחברו מן האהבה והאחזה ואפילו עשה מה שיכול מן העבירות מחמת התאוה והתגברות הטבע הגרוע הוא נענש כפי חטאיו אבל יש לו חלק לעולם הבא והוא ממושעי ישראל וכשנתקלקל לאדם יסוד מאלה היסודות הרי יצא מן הכלל וכפר בעיקר ונקרא מין ואפיקורוס וקוצץ בנטיעות ומצוה לשונאו ולאבדו ועליו נאמר (תהלים קל"ט) הלא משנאך ה' אשנא". ובהלכות ממרים (ריש פ"ג) כתב הרמב"ם וז"ל: "מי שאינו מודה בתורה שבעל פה אינו זקן ממרא האמור בתורה, אלא הרי זה בכלל האפיקורוסין [ומיתתו בכל אדם]. מאחר שנתפרסם שהוא כופר בתורה שבעל פה [מורדין אותן] ולא מעלין והרי הוא כשאר כל האפיקורוסין והאומרין אין תורה מן השמים והמוסרין והמומרין, שכל אלו אינם בכלל ישראל ואין צריך לא לעדים ולא התראה ולא דיינים [אלא כל ההורג אחד מהן עשה מצוה גדולה והסיר המכשול]. וכן כתב בהלכות עדות בענין דינא דרשע פסול לעדות וז"ל: "המוסרין והאפיקורוסין והמומרים לא הצריכו חכמים למנותן בכלל פסולי עדות שלא מנו אלא רשעי ישראל, אבל אלו המורדין הכופרין פחותין הן מן

העכו"ם, שהעכו"ם לא מעלין ולא מורידין ויש לחסידיהן חלק לעולם הבא, ואלו מורידין ולא מעלין ואין להן חלק לעולם הבא. (ועיי' רמב"ם פ"ב מהלכות עכו"ם ה"ה ופרק ד' מהלכות רוצח ושמירת הנפש פ"ד ה"י ובפירושו על המשניות ריש פ"ק דחולין ד"ה ומה שאמר הכל שוחטין ובשו"ע יו"ד ריש סי' קנח').

עוד כשהיה נגע הציונות בראשיתו ראו בו רבים וטובים פגמים וחסרונות רבים, סכנה של דחיקת הקץ, יצירת אשליה של גאולה שעלולה להביא למפח נפש ולאכזבה גדולה במקרה של כשלון, התגרות מסוכנת באומות ועוד... אך זקני וגדולי הדור הצביעו על הבעיה השרשית והמסוכנת ביותר לדורות- הגדרת עם ישראל מחדש באופן המנותק ממהותו וסותר את יסודותיו הבסיסיים ביותר- לא עוד "עם ה'" כי אם עם ככל העמים שהדת היא רק תרבות של חלק ממרכיביו. האפיקורס אשר גינזבורג אשר נתפרסם בכינויו "אחד העם" והיה מהוגי הדעות הבולטים ביותר של התנועה הציונית ביטא תפיסה זו שאיחדה סביבה את כל מנהיגי הציונות, נואמיה ולבלריה כשכתב במאמרו ב"המליץ" (גליון 26, 31 בינואר 1891) כי יכול הוא להאמין או לא להאמין בכל מה שהאמינו אבותיו מבלי שיירא פן ע"י זה ינתק הקשר בינו לבין עמו וכי יכול הוא להחזיק גם בכפירה המדעית הנושאת עליה שם דארווין מבלי שתצא מזה איזה סכנה ליהדות(עפ"ל). שנים מעטות אח"כ כשהוקמה התנועה הציונית כתב האתאיסט המוצהר תיאודור הרצל ליד ימינו בהנהגת התנועה מכס נורדאו בתוך איחולי ה"מזל טוב" לרגל נישואיו לגויה כי הוא אינו חושב שיש בכך משום פסול כלשהוא והוסיף: "מה אנחנו היום? אזרחי המדינה היהודית שבאידיאל שאת דבר התגשמותה עלי אדמות אנו רואים כתוכן חיינו הנעלה ביותר. לו כבר התגשם מפעלנו כיום הרי בודאי לא נבצר מאזרח יהודי כלומר מאזרח המדינה היהודית הקיימת לשאת נוכריה בת חוץ לארץ, על ידי נישואין אלה היא תיהפך ליהודיה מבלי לשים לב לדתה.

אם יהיו לה ילדים הם יהיו יהודים ממילא" (זכרונות נורדאו עמ' 108, מקס נורדאו, זכרונות, תרפ"ט, עמ' קס'). הרצל לא חשש מהפרעת החרדים להגשמת תכניותיו כי כפי שכתב בפירוש בחוברת שהביאה להקמת התנועה הציונית- "מדינת היהודים" הרבנים יהיו כלואים בבתי הכנסיות ולא יתערבו כלל בהנהגת עניני המדינה "לכל יביאו בה מבוכה מבית ומחוץ". התבטאויות אלו לא מנעו מראשי ה"מזרחי" להצטרף לתנועה, לבחור את הרצל לעמוד בראשה ולראות בו ובשאר מנהיגי התנועה אנשים מורמים מעם אשר בהם בחר ה' כשליחיו להוביל את עם ישראל לגאולה השלמה^ט. מי שדאג לעטיפה ה"תורנית" לדמיונותיהם של ראשי המזרחי היה הראי"ה קוק שלא רק שראה בכופרים בעיקר (שחז"ל הוציאו מכלל ישראל כנ"ל) חלק מכלל ישראל אלא חייב שיתוף פעולה עמהם בניגוד לעמדת כל גדולי וזקני דורו ולא מצא הגדרה מתאימה יותר לתכניתם לעקור את עם ישראל משרשיו הבסיסיים ביותר מאשר "תחיית האומה", ולא נחה דעתו עד שעשה כל שביכולתו למסור בידי כופרים אלה את האפוטרופסות על הנהגת כלל ישראל בא"י, אדמת א"י, והחמור מכל על מוסד הרבנות שהיה מאז ומעולם הבסיס לשמירה איתנה על היהדות המסורה מדור דור כשאת הוראת כל גדולי דורו להיבדל ולהתפרד מהתנועה הציונית לגמרי הוא מגדיר "מעשה עמלק". ("שמונה קבצים", קובץ ב' אות רפג', אורות התחיה אות כ').

^ט במהלך אחד מהדיונים הסוערים בשאלת מי הוא יהודי שנעוץ בכנסת המינים קבלו נציגי הציונות הדתית בפני בן גוריון על שהוא מביע דעות העומדות בסתירה להלכה בשאלה זו. בן גוריון הקריא מעל בימת הכנסת את מכתבו הנ"ל של הרצל לנורדאו לפיו "מדינת היהודים" יוכרו נישואי תערובת והילדים לאם נכריה ייחשבו יהודים לכל דבר ואז פנה אל נציגי ה"מזרחי" ואמר להם: "לא אני ולא אחר חייבים לקבל את דעתו של הרצל אבל הרצל לא נפסל ע"י המזרחי והם בחרו בו לנשיא ההסתדרות הציונית". (דברי ימי הכנסת, כ"א כסלו תשי"ט)

בועדת נאמן אשר הפכה את הרפורמים והקונסרבטיבים לשותפים מלאים לתהליכי הגיור של הרבנות הראשית והפקידה אותם על לימוד היהדות למתגיירים לא מצאו לנכון לצטט מדבריו של אף רב רפורמי או קונסרבטיבי באשר ל"צורך" האיחוד בין כל חלקי החברה הישראלית. לא בכדי הם העדיפו לצטט דווקא את דבריו של בנו של הראי"ה קוק-הרצי"ה קוק, הקוראים לאחדות בין המאמינים לכופרים בין שומרי המצוות לפורקי העול בין אוהבי התורה לרוצים לנתק את כלל ישראל ממנה...

דוקא בדברי הרצי"ה קוק (שתמונת האתאיסט הרצל היתה מונחת על שלחן עבודתו כ"שליח ה' להוביל את עם ישראל בדרך הגאולה...) מצאה הועדה בצורה הטובה ביותר את המקור להצדקת התערבותם של רפורמים וקונסרבטיבים בנושא כל כך יסודי ביהדות כמו הגיור. את היסודות לכך שועדה המורכבת בין היתר מרפורמים וקונסרבטיבים ושאר מומרים לכל התורה כולה תחליט כיצד ייראה גיור ומי יוכר כיהודי הניח אביו של הרצי"ה קוק, הראי"ה קוק, כשבספרו אורות קרא לאחדות בין כל חלקי האומה והגדיר גם את הכופרים בכל התורה כולה כ"חפצים בטובת האומה"^א

^א הדברים שצוטטו היו מתוך קול קורא שפרסם הרצי"ה קוק בחשוון התש"ח בעקבות סכסוכים פנימיים בין אירגוני המחותרת השונים של התנועה הציונית שהביאו אף לשפיכות דמים. פורסם אח"כ בלקט מאמריו "לנתיבות ישראל" חלק א'.

^א וז"ל שם: שלשית הסיעות היותר רשמיות בחיי האמה אצלנו: האחת האורתודוקסית, כמו שרגילים לקראתה, הנושאת את דגל הקדש, טוענת באמין, בקנאה ובמרירות, בעד ה תורה והמצוה, האמונה וכל קדש בישראל; השנייה היא הלאומית החדשה, הלוחמת בעד כל דבר שהנטיה הלאומית שואפת אליו, שכוללת בקרבה הרבה מהטבעיות הטורה של נטית אמה, החפצה לחדש את חייה הלאומיים, אחרי שהיו זמן רב עלומים בקרבה מתגרת ודה של הגלות המרה, והרבה ממה שהיא חפצה להפיר לטובה את אשר קלטה מרשם רוחם של עמים אחרים, באותה המדה שהיא מפרת שהיא טובה ונאותה גם לה; השלישית היא הליברלית, שהיתה נושאת את דגל ההשפלה בעבר לא רחוק ועדין ודה תקיפה בחוגים רחבים, היא אינה מתפנסת בחטיבה הלאומית, ודורשת את התכונ האנושי הכללי של ההשפלה, התרבות והמוסר ועוד. הדבר מובן, שבמצב בריא יש צורך בשלשית

בעוד שהרצל הבין כי כדי להגיע למצב שגוי ייחשב ליהודי חייבים לכלוא את הרבנים בבתי הכנסיות נתן הר' קוק לכופרים בעיקר את מפתחות השליטה על הוראת ההלכה ופסיקתה, בתי הדין, מינוי הרבנים, נישואין, גירושין, טהרת המשפחה, כשרות המזון ועוד, ונתן לכופרים בעיקרי היהדות לדון ולהחליט גם בשאלות היסודיות ביותר ביהדות ובראשן שאלת מי הוא יהודי. לאור זאת, אין זה פלא כלל כי תלמידיו ותלמידי תלמידיו הם המנצחים על תהליך הגיור הפיקטיבי מבית היוצר של "המכון ללימודי יהדות" וצה"ל (אשר העומד בראשו עוסק מזה שנים רבות בחקר משנתו של הראי"ה קוק ונחשב לאחד מבכירי החוקרים של משנתו בעולם האקדמאי) והם המגבים יותר מכל

הפחות האלה גם יחד, ותמיד צריכים אנו לשאף לבוא לידי המצב הנריא הזה, אשר שלשת הפחות הללו יהיו שולטים בנו בכל מלואם וטובם, במצב הרמוני מתקן שאין בו לא חסר ולא יתר, כי הקדש, האמה והאדם, יתדבקו יחד באהבה אצילית ומעשית, ויחד יתועדו היחידים וגם הסיעות, שכל אחד מהם מוצא את פשרונותיו יותר מסגלים לחלק אחד משלשת החלקים הללו, בידידות הראייה, להפיר פניו יפה כל אחד את התפקיד החיובי של חברו. (אורות התחיה אות יח' בתוך "אורות" עמ' ע'–ע"א). יש לציין כי בתקופות מוקדמות יותר דבר הר' קוק בצורה אחרת לגמרי. בקבצים שונים של דבריו ובכתבי יד הנדפסים בשנים האחרונות מפנקסיו המקוריים של הראי"ה קוק ניתן לראות כי מספר שנים קודם לכן כתב הראי"ה קוק בצורה מסוייגת יותר כלפי הכופרים והאחדות עמהם (ראה "דת הציונות" חלק ב' עמ' שכט'–שלא' מתוך מאמרו "אפיקים בנגב" שנתפרסם ב"הפלט" בשנת תרס"ג) וכתב מפורשות: "על ההחלטה שכפירה אינה מעכבת מלהיות יהודי עלינו לערוך כי לא יתכן, כיון שאנו חיים ע"פ תורה"ק, וע"פ דין תורה נטלה מאפיקורסים כל חבת אחוה, לא יתכן להתקיים בישוב מדיני בהיתר כפירה ח"ו, ע"כ עלינו לחזק הבנים ברוח אמונה ודעת. ובאמת הגזירה על המינים היא מפני הרעה המוסרית הגדולה שיוצאת מהם, ע"כ אנו חייבים להגן על עמינו מארס זה בכל עז. ("גנזי הראי"ה" בעריכת הר' בן ציון שפירא, חלק ג' עמ' עז'). עוד כתב: "על כן צריכה התורה כולה, שמכללת את הכלל כולו בכל שיווי ארחות החיים, להיות לתריס מפני הפירוד. על כן שינוי דעות בכמה ענינים רוחניים וחומריים אינו מעכב, ואדרבה מועיל, מכל הטפוסים יצא הדבר הטוב הכללי. אלא שהכל צריכים להתאחד בנוגע לכללות קיומה של תורה. ומי שחושב שריבוי הצבעונים צריך להכליל גם כן איתו הצביון של הרשעים המוחלטים, הכופרים ופורקי עול בגלוי, הוא טועה. ועל זה אמרה ברוריה למינא רני עקרה דלא ילדה בנים לגיהנם כותיכו, כי אף על פי שריבוי הכמות יפה לאומה, הוא רק כשיתאחדו באותו השורש שבו תלוי קיום האומה, ובישראל צריכים שיתיחדו בתורה וקיומה" (פנקס "אחרון בבוסיק" עמ' מג' מתוך "קבצים מכ"ק בעריכת בעז אופן, ירושלים תשס"ו. וראה כיצד סירס וסילף את דבריו אלה בנו הרצל"ה קוק ב"אורות ישראל" פרק ח' אות ו' כדי להתאימם למשנתו המאוחרת יותר נגדה יצאו בחריפות כל גדולי דורו ובראשם מרן הגר"ח זוננפלד זצוק"ל).

את התהליך, שמחים ליטול בו חלק ומנסים להציגו כגיור "כהלכה". אלא שלמרבה הצער כאן לא נגמר הענין ויש שרוצים אם מחמת פתיותם וחוסר הכרתם את היסודות האידיאולוגיים הנ"ל המניעים את רבני הציונות הדתית ואם מטעמי מנעמי השררה שלהם להכשיר דעות כוזבות אלה לבוא בקהל הציבור החרדי אשר נאבק מאבק עקש וקשה נגד הכנסתן למוסדות החינוך שלו באמצעי כפיה מרושעים המוסוים ברצון "לקדם" ו"לשפר" את מערכת החינוך החרדי באשר עצמאותו היא לצנינים בעיני הממסד החילוני השואף להעביר את החינוך המסור מדור דור מן העולם (היה לא תהיה) ויודע כי כל כוחו ואיכותו נובעים מעצמאותו ומכפיפותו המוחלטת לגדולי ישראל ומהיבדלותו הרוחנית ממערכת ה"חינוך" הקלוקלת והרקובה שאינה כי אם מערכת "העברה על הדת" המושתתת על שאיפתה העתיקה של מלכות יון הרשעה "להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך" ולא די להם במה שגם כך קשה המלחמה ורוחות רעות של הפקרות נושבות בחזקה ומפילות חללים רבים ברחובה של עיר ברוחניות ובגשמיות ואין לך יום שאין קללתו מרובה מחבירו אינם בוחלים לפגוע להרוס ולקלקל את המעט שעוד עומד איתן ולהכניס דעות זרות ונפסדות בעינים העומדים ברומו של עולם – עיקרי האמונה, ולטשטש את ההגדרות הכל כך פשוטות ושאינן נתונות לשום מחלוקת באשר להגדרה הבסיסית של היהדות שהלכות גרות הן נגזרת ישירה ממנה יחד עם ההרס והחורבן שבהכנסת גויים גמורים לקהל ה' על כל המשתמע מכך.

פרק ה

ועדת הרבנים לבדיקת הגיור בצה"ל ומסקנותיה

כפי שצויין לעיל, ב-7.4.2008 נחשף לראשונה בתכנית התחקירים של ערוץ הטלוויזיה הממלכתי "מבט שני" הליך הגיור הצבאי. חודש בלבד לאחר מכן נחשפה ע"י הרכב בית הדין הרבני הגדול של הרה"ר פרשת שחיתותו החמורה של ראש מערך הגיור הממלכתי במשרד ראש הממשלה חיים דרוקמן וגיוריו החל משנת 1999 נפסלו למפרע²³. פסק

²³ על הרקע לפרשה מספר הר' העו"ד שמעון יעקבי יועץ משפטי לשיפוט הרבני וז"ל: פלונית, ילידת דנמרק, הגיעה לישראל בשנת 1988, בעקבות היכרותה עם בעלה לעתיד. היא התגיירה בישראל בשנת 1991 בבית דין מיוחד לגיור, מוכר על-ידי הרבנות הראשית לישראל, בראשות הרב חיים דרוקמן. פלונית קיבלה תעודת גיור, גיורה נרשם על ידי מי שנמסרו לו סמכויות הממונה על המחוז על-פי הוראות פקודת העדה הדתית (המרה) 1927 (להלן – **פקודת ההמרה**), והיא נרשמה כיהודיה במרשם האוכלוסין. לאחר הגיור, נישאו פלונית ובעלה כדמו"י. במהלך השנים נולדו להם שלושה ילדים. יחסיהם של בני הזוג עלו על שרטון, והם החליטו להתגרש. השניים פנו לבית-הדין הרבני האזורי באשדוד בבקשה מוסכמת לגירושין. ביום 25.1.07 הופיעו הצדדים בבית-הדין הרבני האזורי, בפני הדיין הרב אברהם עטיא כדן יחיד, לצורך סידור הגט בהסכמה. באותו מעמד, הפנה בית-הדין אל פלונית שאלות הנצרכות לביור כחלק מסידור הגט. לאחר שהתברר לבית-הדין כי פלונית הינה גיורת, הוסיף והפנה בית-הדין מספר שאלות לפלונית באשר לשמירת מצוות על-ידה. על-פי האמור בפסק-הדין של בית-הדין הרבני האזורי, פלונית מסרה כי איננה שומרת שבת ולא שמרה טהרת המשפחה. הגט נמסר, אך בתום הדיון האמור לא הוצאו ולא נמסרו לצדדים תעודת גירושין ו"מעשה בית דין" לגבי הגט. מספר שבועות לאחר מעמד סידור הגט, ניתן פסק-הדין של בית-הדין הרבני האזורי. בפסק-הדין נקבע כי גיורה של פלונית איננו תקף. לפיכך, פלונית איננה יהודיה, נישואיה לבעל אינם תקפים וממילא הם לא נדרשו לגט, וזה ניתן שלא לצורך. קביעתו של בית-הדין האזורי בדבר בטלות גיורה של פלונית, נשענה על שתי הנמקות מרכזיות. **האחת** – כי בית-הדין המיוחד לגיור אשר גייר את פלונית, בראשות הרב חיים דרוקמן, הוא בית-דין פסול שדיינו פסולים, בשל כך שבית-הדין איננו מקיים את הלכות הגיור, ובפרט – ויודאקבלת תורה ומצוות על-ידי המתגיירים. **השניה** – כי פלונית הודתה שאיננה מקיימת מצוות, ובלא קבלת מצוות ושמירתן אין כל תוקף לגיור. בית-הדין הרבני האזורי הורה בפסק דינו להנהלת בתי הדין הרבניים לרשום את פלונית וילדיה ברשימת מעוכבי הנישואין. בסוף פסק-דינו ציין ביה"ד האזורי, כי פלונית זכאית לבקש כי הרכב מלא של שלושה דיינים ידון במעמדה ובמעמדם של ילדיה. פלונית ערערה על

הדין העלה את נושא הגיורים בכלל ואת אלו הצבאיים בפרט לסדר היום הציבורי והפוליטי כשמפלגת "ישראל ביתנו" המשמשת בית פוליטי למאות אלפי הגויים שעלו לארץ (שהאחוז הגבוה ביתר של מתגיירי צה"ל הוא מקרבם) החליטה לעשות סוף להתערבות הרבנים בגיורי העולים ולקבוע בחוק כי לא ניתן יהיה לערער למפרע בשום אופן על גיור הנעשה בצה"ל.

בינתיים התקיימו בחירות לכנסת המינים בשנת תשס"ט ובממשלה שהוקמה בשיתוף "ישראל ביתנו" ש"ס ו"יהדות התורה" ניסו לשווא להגיע לפשרה בנושא זה. לבסוף משראו בש"ס כי מפלגת "ישראל ביתנו" נחושה להעביר את החוק בענין זה וכי הדבר היחיד שניתן להיעשות כדי להניאם מכך הוא לאשר בשלב ראשוני למפרע את כל הגיורים הצבאיים הוקמה ועדת רבנים שתבדוק את הליך הגיור. הוות הדעת של הרבנים המליצה על מספר שיפורים ותיקונים שצריכים

פסק-הדין לבית-הדין הרבני הגדול. בית-הדין הרבני הגדול, בהרכב הדיינים הרב אברהם שרמן, הרב חגי איזירר והרב אברהם צ' שינפלד, דחה את הערעור על החלטת בית-הדין הרבני האזורי לרשום את פלונית וילדיה ברשימת מעוכבי נישואין. בנימוקי פסק-הדין, מפי הדיין הרב אברהם שרמן, נקבע כי בית דין רבני מוסמך לפסול גיור שנערך על-ידי בית דין מיוחד לגיור. בפסק-הדין נמתחה ביקורת קשה ביותר על גיורים שנערכים ללא בדיקה מספקת בכל הנוגע לקבלת תורה ומצוות על-ידי המתגייר. עיקר הביקורת בנימוקי פסק-הדין הופנה כלפי הרכב בית-הדין המיוחד לגיור בראשות הרב חיים דרוקמן – ראש ישיבה, רב ותיק, מנהיג מוערך ומורה דרך לרבים, מחשובי הרבנים של הציונות הדתית – וסגנו הרב יוסף אביאור. מלבד האמור בדבר אופן יישום הלכות הגיור על-ידי בית-הדין, הסתמך הרב שרמן בפסק-דינו בהרחבה על תלונות שונות שהועלו נגד פעילותו של בית דין זה לגיור, בנוגע לזיוף תעודות גיור (חתימה על תעודות גיור מבלי שהרב דרוקמן השתתף במוטב בית-הדין המגיר, תוך מצג של נוכחות כביכול), ואשר הובאו בפני היועץ המשפטי לממשלה, ועל מכתב שכתב היועץ המשפטי לממשלה אל הרב דרוקמן כתוצאה מבדיקה שנערכה. ביחס לפלונית נאמר, כי אמירותיה בבית-הדין מלמדות על כך שלכל היותר התנהגותה הינה "מסורתית" חיצונית ולא התנהגות דתית כפי שהיתה צריכה להשתקף מהצהרת קבלת המצוות בעת הגיור. על בסיס אלה נאמר בפסק-הדין, כי מבלי לקבוע סופית את מעמדה כלא-יהודיה, מתקיימת תשתית המצדיקה את הכנסת פלונית וילדיה לרשימת מעוכבי הנישואין עד לקיום ברור מעמיק יותר בפני מוטב שלושה של בית-הדין האזורי, אם פלונית תבקש זאת. ("ביטול גיור עקב חוסר כנות בקבלת המצוות", עו"ד הר' שמעון יעקבי-יועץ משפטי לשיפוט הרבני, הוצ' הנהלת בתי הדין הרבניים, כסלו תש"ע).

להיעשות בתהליך אך בסה"כ קבעה כי הגיורים היו על פי ההלכה. חוות הדעת הועברה גם לאישור הגר"ע יוסף והלה בהסתמך על דברי הוועדה הוסיף וקבע כי הגיורים היו כשורה ויש להם תוקף הלכתי כשמדובר על תוקף למפרע לכל הגיורים שנעשו כל השנים עד כה במסגרת קורסי "נתיב".

מנגד יצאו גדולי הדור בקביעה נחרצת כי אין שום תוקף הלכתי לגיורים אלה ופרסמו מחאה נחרצת על הפסק התמוה שקבע כי הגיורים תקפים מבחינה הלכתית ואף נקבע מועד לעצרת מחאה ברוב עם כנגד החדרת גויים לכרם בית ישראל במסוה הלכתי. למרות שלאור העובדות הנ"ל בקונטרס זה ברור כי לא מדובר כלל במחלוקת הלכתית כי אם במחלוקת באשר לעובדות ניסו בש"ס להציג את המחלוקת כמחלוקת הלכתית לכל דבר ואת המחאה הנמרצת של גדולי הדור כחירחורי ריב ומחלוקת, כגישה מזלזלת בפסיקה הספרדית, הרביית שנאה בישראל ופגיעה בכבוד התורה כלפי הגר"ע יוסף (ועוד שאר הבלים ופיטומי מילי בעלמא).

משלחת ובראשה בנו של הגר"ע יוסף הר' יצחק יוסף³⁷ יחד עם חתנו של הר' עמאר הגיעה לבית הגר"מ שטרנבוך ראב"ד העדה החרדית

³⁷ בהקלטה שהגיעה לידי מהביקור ניכר כי הר' יצחק יוסף הוטעה אף הוא באשר לעובדות הנוגעות לגיור ואצביע על שתי דוגמאות לכך. הר' יצחק יוסף הציג את העובדה שמתוך כ-20,000 המתחילים את הקורס רק 4,000 סיימו אותו כראיה לכך שהדיינים עושים מלאכתם נאמנה ובודקים בקפידה את כנותם של המתגיירים בעוד שהאמת היא שהסיבה לפער בין המתחילים למסיימים הינה שרק 4,000 ממשיכים ל"הצגה" האורתודוקסית בפני הדיינים והשאר פשוט מוותרים על שלב ההצגה ומסתפקים בקורס החווייתי בתולדות הצינונות ועיקרי הכפירה הרפורמית והקונסרבטיבית המקנים להם חופשה מהנה של שבעה שבועות על חשבון השירות הצבאי ובמימון צבאי מלא ולא עמדו כלל על מפתנו של בית דין כלשהוא. ואדרבה, נתון זה מצביע על חומרת השערוריה עוד יותר כי הוא מוכיח שלא רק שהגיור נעשה ביוזמה של צה"ל ולא ביוזמה של המתגיירים כלל, מה שמנוגד להלכה לגמרי אלא שפונים אל אנשים שרובם המכריע כלל לא חפץ בגיור, מה שחמור הרבה יותר. עוד טען הר' יצחק יוסף כי המתגיירים נשלחים לשתי שבתות אירוח אצל משפחות חרדיות. נתון זה הוא שקרי לגמרי כי מי שאחראי על הפניית המתגיירים למשפחות הוא המכון ללימודי יהדות שהדבר האחרון

בירושלים וטענה טענותיה. משלא הצליחה לשכנע את הגר"מ שטרנבוך נאלץ הגר"ע יוסף להוסיף הבהרה לפסק שנתן שלמעשה החזירה את הדבר לקדמותו והשאירה את חופש ההחלטה של רשמי הנישואין ורבני

שיעשה זה לשלוח את המתגיירים למשפחות חרדיות ולו רק למראית עין. המשפחות המארחות הן מקרב הציבור הדתי לאומי שלרובם כמו לאלעזר שטרן ורבם חיים דרוקמן וכמו למרבית הדיינים המגיירים ה"ראים והשלמים" יותר מפריע שחייל צה"ל ישבע אמונים למדינה עם הברית החדשה בידיו או חלילה לא יהיה נאמן מספיק לערכי הצינונות מאשר להחדיר גויים לכרם בית ישראל. עוד הסתמך הר' יצחק יוסף על ועדת הבדיקה בראשותו של אב"ד ת"א הר' בן שמעון למרות שועדה זו לא בדקה כלל כי אם את שלב ה"הצגה" שעושים המתגיירים בפני הדיינים ואת שלבי ההכנה ל"הצגה" זו בסמינר בכפר עציון. העובדה שלמרות שדלתות המכון ללימודי יהדות ננעלו בפני חברי הועדה ולא הורשה להם לתחקר אף מתגייר וכל בדיקתם הסתכמה בשני ביקורים בבית הדין הצבאי המאוחר לגיור בקריה בת"א ועוד ביקור בסמינר כפר עציון שם מלמדים רבנים דת"לים כיצד עונים לשאלות הדיינים חתמו הרבנים כי הכל נעשה כדת וכהלכה מקוממת כמעט כמו כל ההליך עצמו, כי בהעדר אפשרות לבדוק את כל ההליך מראשיתו ועד סופו ודאי שאי אפשר להגיע לשום מסקנה אמיתית כלשהיא וחשד כבד של הזמנת מסקנות מראש נודף מ"בדיקה" שכזו. יתר על כן, הר' הראשי יצחק אייזיק הלוי הרצוג שאינו חשוד כלל על קיצוניות יתר כותב (שו"ת היכל יצחק חלק ו' עמ' קלז'-אהע"ז סי' כז' אות ו') על גריעותא נוספת שיש בהסכמת גרים בימינו לקבל על עצמם תורה ומצוות וז"ל: "דיבמי חז"ל ובימי הפוסקים ז"ל כמעט לא היה מקום בתוך עדת ישראל ליהודי עברייני, והנכרי שהתגייר אעפ"י שהיתה לו פניה חומרית, היינו יכולים לקבל לרצינית את הסכמתו לשמור את המצוות, כי אחרת כמעט שחיינו לא היו חיים, אבל בימינו לדאבוננו, שהמצב כ"כ פרוץ, שיהודים שעפ"י הדין הם בכלל פושעי ישראל, הרבה מהם הם מנהיגים של הקהילות, ואף מנהיגי האומה, מה נחשב לנכרי זה לומר בפיו שהוא מקבל יהדות, ולמה ישמרו את המצוות כשכל כך הרבה יהודים אינם שומרים, באופן שיש אומדנא שהקבלה מסופקת כשסבת הגירות היא חיצונית, ומכיון שיש לדון שגרים אלה הם גירי ספק, הרי משתנה הדין, שאם יבואו לפנינו לגיירם יש להימנע, שהרי אנו מכניסים את הנפש הזאת באיסורים חמורים ואנו נותנים מקום לתערובת זרע ספק נכרי בישראל". ע"כ. ואם כך הוא כשרק רואה מסביבו יהודים מומרים לרוב שאינם שומרים תורה ומצוות על אחת כמה וכמה כשמי שמופקד על לימודו והיכרותו עם היהדות מלמדו כפירה ומינות ומלמדו להעריך כופרים ומומרים ולראות בהם מודל לחיקוי ומורהו כי אין כל בעיה שיהיה רפורמי או קונסרבטיבי ואפילו סתם חילוני מוצהר אחרי הליך הגיור כדלעיל, הרי ודאי שבכה"ג גם כשזועק וצווח בקול גדול ובדמעות שליש שמקבל עליו את היהדות הרי אינו מתכוון כי אם שמקבל על עצמו להיות רפורמי או קונסרבטיבי כמורי ומדריכו ואם שואף לגדולות-ההצלח ונורדאו או כאחד העם ובן גוריון עליהם לומד במכון ללימודי יהדות כי המה גדולי האומה ומנהיגי הדגולים ואיך יעלה על הדעת לומר שהמכניסים את אלה לכלל ישראל המה יראים ושלמים ושאינן יש קבלת עול תורה ומצוות בסיוע התהליך! אתמהה...

הרה"ר לפקפק ביהדותם של המתגיירים הבאים לפנייהם אשר עברו את תהליך הגיור בצבא ולבדוק מה מניעיהם האמיתיים להשתתף בקורסי הגיור של צה"ל.

“הציונות מול עם עולם” - ואיפה ש"ס ? !

לפני כשלוש שנים עם צאתו לאור של חלקו השני של ספרי “דת הציונות” העוסק במחלוקת ארוכת השנים שבין היהדות החרדית לציונות הדתית נתבקשתי להתראיין למוסף “עונג שבת” של בטאון תנועת ש"ס “יום ליום” לרגל גליונו המיוחד לציון 60 שנות קיום המדינה. תחת הכותרת “הציונות מול עם עולם” פורסם הראיון שמילא חמשה מעמודי העיתון ושמחתי על האפשרות לחשוף את הציבור הנמנה על קוראי הביטאון לספר ולחלק מהעובדות והמסרים החשובים המובאים בו. (ביחוד בשל העובדה כי הנפגעים הקשים ביותר של הציונות בכלל ושל הציונות הדתית בפרט הם בני עדות המזרח).

פחות משנה אח"כ התקיימו הבחירות לכנסת המינים ובתעמולה של מפלגת ש"ס הבטיח יו"ר התנועה אלי ישי לשמר את מוסדות החינוך הממלכתי דתי ולדאוג לישיבות התיכוניות. (אלה שהגרבו"צ אבא שאול זצוק"ל התבטא אודותן “זה כמו כנסייה עם מזוזה בפתח”) לתעמולה גויס גם אחד מזקני המפד"ל בדימוס יגאל ביבי שאמר מפורשות כי ש"ס היא המפד"ל של פעם וקרא לבוחרי הציונות הדתית לבחור בה. חבר כנסת המינים מטעם התנועה חיים אמסלם התמנה לאחראי על התעמולה בקרב הציבור הדתי לאומי. אז עוד לא היה ידוע לציבור הרחב של בוחרי ש"ס כי אמסלם הוא בעל דעות אפיקורסיות לא פחות מאלה של הציבור הדתי"לי וכי אכן אין מתאים ממנו למשימה. אח"כ באה היתדרדרות נוספת וחמורה. ש"ס שכחה כי “הציונות מול עם עולם”, הצטרפה להסתדרות הציונית ופרצה בזה את הגדר הרעועה גם

כך של ההתבדלות מן הציונות. (שלא במפתיע נבחר המפד"ל לניק יגאל ביבי לייצג את ש"ס בהסתדרות הציונית) אח"כ התגלה (אם כי מאוחר מדי) קלונו של אחד מחבריה (חיים אמסלם) כבעל דעות כוזבות ואפיקורסיות וכמלא טינא בלבו כלפי עולם התורה והישיבות והחינוך המסור מדור דור בתלמודי התורה עד כדי שהקדחת תבשילו ברכים הביאה את הגר"ע יוסף להדיחו לגמרי מן התנועה. ואם היה נראה כי זהו קצה המידרון, באה שערוריית התמיכה בגיורים המזויפים שהוכיחה סופית כי גם בשאלות היסודיות ביותר ביהדות מוכנה ש"ס להפקיר הכל למען ההישארות בשלטון והגדלת כוחה של התנועה ואם צריך מוכנה גם להטעות את רבותיה גם במילי דעבידי לגילויי ולהציג את מעלליהם כ"הגנה על כבוד התורה" ו"מניעת המחלוקת", השי"ת ישיבם בתשובה שלמה ויתן כח לגדולי הדור העומדים בפרץ ללחום מלחמתה של תורה ולשמור על קדשי ישראל ותורת ישראל מכל מגע זר ואכזר של עוזבי תורה ומחלליה, מהללי רשעים ומחניפיהם ונזכה במהרה לגאולה שלמה אכי"ר. תם ונשלם בהודאה לבורא עולם ומתוך דאגה לעם עולם מסילוף תוה"ק שבה תלוי קיומו של עולם והציפיה לקיום ברית עולם, כז' בניסן (התשע"א) חודש שבו נזכה ב"ב להיגאל גאולת עולם אכי"ר*.

*כל הערה, תיקון או השגה יתקבלו בברכה (לכתובת הנזכרת בריש הקונטרס) ויוכנסו אי"ה בל"ג למהדורה הבאה. כמבואר בספרי "דת הציונות" יואל אלחנן הינו שם ספרותי (ראה הטעמים לכך בחלק ב' של ספרי עמ' יז-יט' וכבר כתב מרן הגר"י בלאור בספרו "כוכבי אור" סי' טז' כי אפילו באשר למצות תוכחה דאיתא הכלל "קשוט עצמך וכו'" מוכרח האדם לעשות מפתת יכולתו לכך ולעורר את העם אעפ"י שאינו כדאי והגון לכך ואני לא באתי להוכיח כי מי אני ומה אני אלא רק להציג העובדות לאשורן באופן שיקל על העוסקים בצרכי ציבור באמונה לחזק את בדק הבית ולדעת את אשר עומד לפנייהם וכל הדין לכף זכות ידוניהו מן השמים לכף זכות).

חיבורים נוספים בהוצאת "אזמרך בלאמים" ניתן להשיג בחנויות ספרי הקדש ובטלפון: 052-7687487. כמו כן ניתן לקבל מאיתנו חומר נוסף הקשור לנושאים הנידונים בספר ובקונטרסים ולקבל מענה לשאלות. (דוא"ל וכתובת לפניית ראה בקונטרס זה)

ספר 'דת הציונות' ב' חלקים- בענין ההבדלים ההשקפתיים שבין היהדות החרדית לציונות הדתית.

קונטרס 'כל מה שלא ספרו לך על שירות לאומי-דעת תורה בצירוף עובדות, שאלות ותשובות.

קונטרס 'שארית יוסף'-בענין יחס מרן רבי יוסף יהוד הלוי יוסף ששון' ובו תגובה למחאתו של נכד הגר"ע יוסף יעקב ששון כנגד ספר 'דת הציונות'.

קונטרס 'חזון לבם ידברו'-בענין יחס מרן החזו"א לראי"ה קוק.

קונטרס 'ימינם ימין שקר'- בירור דעת תורה"ק באשר ליחס כלפי ההגדרה 'חרדי ימני' וכלפי הדעות הכוזבות שהפיצו אלי ישי וסיעתו.

קונטרס 'מראה כהן'- בענין יחס מן החפץ חיים' לראייה קוק.

ספר 'כהנייה חמסו תורת'- בענין דעת תורה לגבי ראייה קוק, משנתו, כתביו ומעשיו ויחס גדולי ישראל אליו.

49.100 תקוה • ת.ד. 45 פתח תקוה 052-7687487
www.yoel-ab.com • yoel@yoel-ab.com
 (ניתן לסייע לפעילותנו באמצעות PayPal מס' החשבון הוא כתובת המייל המ"ל)

אזכור בלאמים
 א' ב' בהשקפה יהודית

◆ חיזוק השקפת התורה בקרב אחב"י בכלל ובכלל הקשור להיבדלות מהציונות בפרט.

◆ הצלת בנות ישראל מהליכה לשירות לאומי או לשירות בצבא.

◆ הצלת ילדי ישראל מהחינוך הכפרני הממלכתי או הממלכתי דתי והכוונתם לחינוך תורני.

◆ פרסום והפצה של חומרי עזר בתחומי השקפת היהדות.

◆ הרצאות בנושאים השקפתיים בכל רחבי ארה"ק. (מתאים במיוחד למחנות קיץ של ישיבות ולימי עיון בסמינרים)

ניתן לסייע ולהיות שותפים בעשיה היחודית של ארגון אזמך בלאמים ע"י:

א. תרומה באמצעות PayPal לחשבון: yoel@yoel-ab.com

ב. יצירת קשר בטלפון: 052-7687487

052-7687487 • ת.ד. 45 פתח תקוה 49100

www.yoel-ab.com • yoel@yoel-ab.com

(ניתן לסייע לפעילותנו באמצעות PayPal מס' החשבון הוא כתובת המייל הנ"ל)